

ਕੈਂਟਨ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ ਮਨਾਈ ਗਈ ਘੱਲ੍ਹਘਾਰੇ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਗੰਡ

ਕੈਂਟਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਆਫ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਕੈਂਟਨ ਵਿਚ 1984 ਦੇ ਘੱਲ੍ਹਘਾਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ 25ਵੀਂ ਯਾਦ 5 ਤੋਂ 7 ਜੂਨ ਤੱਕ ਮਨਾਈ ਗਈ।

ਭਾਈ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਹੇਮ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੰਦਰ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਜਾਏ ਗਏ ਉਚੇਚੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 1984 ਦੇ ਕਾਡ ਦਾ ਵਰਣਨ ਬਚੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ।

ਭਾਈ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਕਲੱਪਿਲੈਂਡ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਬੋਲਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਪੋਜੈਕਟਰ ਉਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਤੇ ਜੂਲਮ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਚੱਧ ਪਸਰ ਗਈ। ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕੇ। ਭਾਈ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਭਾਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਜੱਸੀਪਲ ਹਨ ਤੇ ਗੋਲ ਦਸਤਾਰਾ ਤੇ ਚੋਲਾ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਛੇ ਛੁੱਟ ਉਚੇ ਲੰਮੇ ਕੱਦ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਖਰਾ

ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ. ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਨਾਈਟ 14 ਨੂੰ

ਸ਼ਿਕਾਗੇ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ 9ਵੀਂ ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਨਾਈਟ-2009 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਵਾਇਸਰਾਏ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਬੈਕੁਇਟ ਹਾਲ, ਲੋਮਬਾਰਡ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਮੀ 5 ਵਜੇ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਵਲੋਂ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 1000 ਅਤੇ 750 ਡਾਲਰ ਦੇ ਦੋ ਵਜੀਫੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਜੀਫਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਕ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਜੀਫੇ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਵਲੋਂ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਲਾਸ 2009 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਫੋਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੇ. ਦੀ ਤਾਲ ਉਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਭੰਗਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੁੰਜੀਵਿਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ-2009 ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਹੈਮਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੰਗਲਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਮੁਫ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ 10 ਡਾਲਰ ਦੀ ਫੀਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਰੋਨੀ ਕੁਲਾਰ ਫੋਨ: 312-318-4426 ਜਾਂ ਬਲਜੀਤ ਸਿੱਧ 630-862-0941 ਉਤੇ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਆਏਗਾ

ਸ਼ਿਕਾਗੇ: ਅਕਾਲ ਅਕਾਦਮੀ, ਬੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੰਥਕ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਆਤੇਵਾਰ 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਥੇ ਵਲੋਂ ਸਿੰਖ ਰਵਾਇਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਬਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵੀ ਪੱਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਫੋਨ 847-358-1117 ਤੋਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਿੰਖ ਰਿਲੀਜ਼ੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਸਿੰਖ ਰਿਲੀਜ਼ੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਮਿੱਡਵੈਸਟ ਦੇ ਸਿੰਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਭਗਤ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ 17ਵੀਂ ਬਹਸ਼ੀ ਐਤਵਾਰ 28 ਜਨ ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਫੋਨ 847-726-0912 ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹੀ ਕੌਮਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਛੱਡ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਵੱਖਰੀ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸਾਡੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਤੇ ਸਰਵਿਸ ਵੀ ਵਧੀਆ

Lowest Air Fares For INDIA

AB TRAVEL SERVICES
Ph.847-630-2096

Pi Periodontal Implant
SPECIALISTS

17W662 Butterfield Rd. #208

(Brittany Towers)

Oakbrook Terrace, IL 60181

Phone: 630-424-9404

- ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਹ ਦੀ ਬਦਬੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦਾਂ 'ਚੋਂ ਲਹੂ ਵਗਦਾ ਹੈ, ਮਸੂੜੇ ਪੀੜ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ?
- ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਦੰਦ ਹਿੱਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਬਾੜਾ ਪੀੜ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- ਕੀ ਚਥਾਉਣ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਸਵਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ?

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਡਾ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਫੋਨ: 630-424-9404

www.perioimplantspecialists.com

Dr. Singh offers the most current periodontal, laser and dental implant procedures that will allow you once again to feel confident about your smile and improve the quality of your life.

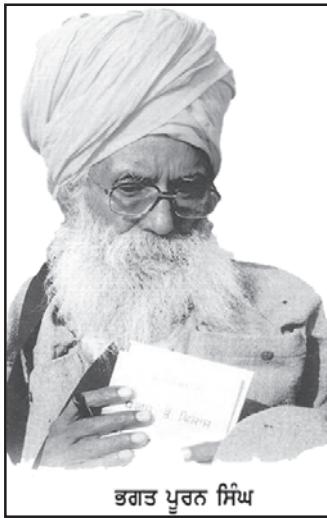
- FREE Periodontal and Dental Implant Consultation
- 10% OFF Your Implant Treatment Plan
- \$0 Down, Interest Free Financing is Available
- All Insurance Accepted

Periodontal Implant Specialists will work in conjunction with your general dentist in properly diagnosing, treatment planning, and performing periodontal and implant treatment. If you do not currently have a general dentist, we will gladly assist you in finding one in your area.

ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ 'ਤੇ ਸਮਾਗਮ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ

ਸਿਕਾਗੇ: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਾਸਤ ਸੰਸਥਾ (ਪੀ.ਐਚ.ਓ.), ਸਿਕਾਗੇ ਵਲੋਂ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰੰਜ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸਤਾਰੀ ਬਰਸੀ ਸਿੰਖ ਰਿਲੀਜ਼ੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਐਤਵਾਰ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਖੇ ਮਨਾਈ ਜਾਏਗੀ।

ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸਵੇਰੇ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਦੁਰੋਂ ਨੇਤਿਓਂ ਅਣੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਸਵੰਤ ਸਾਹਨੀ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੇ ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਦੇਵ, ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ

ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ

ਸਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਕ ਮੈਡੀਕਲ ਕੌਂਪ ਵੀ ਇਸ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸੰਗਤਾਂ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅਪ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਇਕ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸਵੇਰੇ 7:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਤਕ ਚਲੇਗਾ।

ਪੀ.ਐਚ.ਓ. ਨੇ ਭਗਤ ਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੈਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ

ਫੈਲਸ 'ਚ ਘੜ੍ਹਘਾਰਾ ਦਿਵਸ ਸੁਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਫੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਗਾਣਾ ਇਕਵਾਲ): ਇਥੇ ਵਖ ਵਖ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਫੋਰਟਵਰਸ, ਰਿਚਰਡਸਨ, ਗਾਰਲੈਂਡ ਵਿਖੇ 84 ਵਿਚ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ ਨੂੰ ਘੜ੍ਹਘਾਰਾ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਇੰਡਿਹਾਜ਼ਕ ਕਾਂਡ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਗੀਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਇਆਂ ਵਖ ਵਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੁਨ 1984 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲੇਗੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਸਨੂੰ ਭੂਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਉਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਜਿਹੇ ਖਨੀ ਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਿਆ ਕਰਦੀਆਂ।

ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਜੂਝੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ

ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਾ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ

ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਯੂਬ ਕਲੱਬ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਲੋਂ ਇਕ ਪਿਕਨਿਕ ਸਟਾਈਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਾ ਐਤਵਾਰ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲੈਮਨ ਲੇਕ ਕਾਊਂਟੀ ਪਾਰਕ (6322 ਵੈਸਟ 133 ਐਵਨਿਊ, ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੰਡਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨਜ਼ੀਪ ਸਿੰਘ ਭੂਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਥੋੜ੍ਹੇ, ਮਿਉਜਿਕਲ ਚੈਅਰ, ਪ੍ਰਟੈਟੋ ਰੋਸ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਦੀਆਂ ਥੇਡਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਢੋਲ 'ਤੇ ਡੱਗਾ ਲੱਗੇਗਾ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੇ. ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਤਾਲ 'ਤੇ ਨੱਚਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੱਚਣ ਲਾਈਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਉਠਾਊਣ ਦਾ ਸੰਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਟੋਸਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਮੈਗੀਵਿਲ ਵਲੋਂ ਸਵਾਦੀ ਖਾਣਾ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਏਗਾ। ਬਾਰ ਬੀਕਿਊ ਕੀਤਾ ਚਿਕਨ ਵੀ ਮੇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਦਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਣਬਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀ। ਦਾਰੂ-ਸਿੱਕੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਮਨਾਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਘੰਡਤਾ ਫੋਨ 765-337-5151 ਜਾਂ ਮੀਡ ਪ੍ਰਾਨ 708-655-3274 ਪਾਸੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਰਿਚਰਡਸਨ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਬੀਬੀ ਗਗਨ ਕੌਰ ਨੇ ਤਕਰੀਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਿਆਂ ਭਾਈ ਸੁਰਿਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂਘਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੋ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਈ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਅਮਰਜਿਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਖਰਾ ਘਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਹੱਲ ਹੈ।

ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਗਾਰਲੈਂਡ ਵਿਚ ਵੀ 84 ਦੇ ਘੜ੍ਹਘਾਰੇ ਦੀ 25ਵੀਂ ਯਾਦ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਭਾਈ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾਜ਼ਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਸੰਧੂ ਨੇ ਮਾਫਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਜੁਰੂ ਪੜ੍ਹਾਉਣ, ਤਦ ਹੀ ਬੱਚੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਅਮਰਜਿਤ ਸਿੰਘ ਤਾਨ ਨੇ ਵੀ 1984 ਦੇ ਅਧੇਸ਼ ਬਲ ਸਟਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ।

Great Truckers Driving School

2500 Enterprise Drive
Allen Park, MI 48101

Unlimited Training

CDL Class A, B, P & S Training

*Check the Service and Rate, Come to Great!

* Michigan State Certified School

* Immediate Job Placement

*Arrangement for Stay

*Special Class for Learning Permit

ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ

Call Mr. Raj Sandhu at (313) 208-5072

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ 'ਚ ਪੰਜਾਬਣ ਪੁਨਮ ਸੰਧੂ ਸ਼ਾਮਲ

ਲਹਿਆਣਾ: ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਹੋਰ ਪੰਨਾ ਜੁੜ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੜੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ। ਫੀਲਡ ਹਾਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ੀ ਚੈਲੇਂਜ਼ਰ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਮੈਂਟ ਲੈਂਡਰ ਮੈਂਟ ਲੈਂਡਰ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਕ ਪੰਜਾਬਣ ਪੁਨਮ ਕੌਰ ਸੰਧੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਹਿਲਾ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਜੋ ਸੰਦੀ ਪਿੰਡ ਜਲੰਧਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਵੀ ਹਾਕੀ ਉਲੰਪੀਅਨ ਹਨ। ਹਾਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਨਿੱਕ ਸੰਧੂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਿੱਧ ਪੁਨਮ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਦੋ ਉਲੰਪਿਕ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵ ਕੌਪ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਖੇਡੇ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੁਨਮ ਸੰਧੂ ਨੇ 29 ਮਾਰਚ 1991 ਨੂੰ ਜਨਮ ਲਿਆ।

SIDHU & ASSOCIATES REALTY COMMERCIAL REAL ESTATE

GAS STATION, HOTEL, LIQUER STORE
RESIDENTIAL REAL ESTATE IN ILLINOIS

ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ,
ਮੋਟਲ, ਹੋਟਲ,
ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ
ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਾਂ/ਵੇਚਣ ਲਈ
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਬਲਜਿਤ ਸਿੰਘ

Baljit (BJ) Sidhu, Broker

Cell: 630-862-0941

Fax: 630-423-4024

sidhu-realty@hotmail.com

ਗੁਰਮਤਿ ਤੋਂ ਡੇਰਿਆਂ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਹਕੀਕਤ 'ਚ ਸੁਗਤਿਆ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੁਪਨਾ

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੀ

ਆਸਟਰੀਆ ਦੇ ਵਿਆਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸੰਤੁ ਰਮਾਨੰਦ ਦੇ ਇਕ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਕਰਦਿਉ ਲਗਾਉਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਉਭਰੇ ਦਿਲਤ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁਤੇ ਸੁਇਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਹਿਸ ਫੇਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਉਭਾਰ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਚ ਵਿਧੀ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ।

ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਧਿਕ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਉਪਰ ਪੁਰੀ ਚੰਦੀਆਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇਵੇਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗਰਦਾਅਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। ਇਹ ਤੱਥ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪੁੱਖ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਗੈਰ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਆਧਾਰ ਵਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਤਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ

ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਆਧਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਰਮਾਗੜੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖ, ਸੁਜੂਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੀ ਲੁਬਾਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਨਿਕਲੇ ਬਹੁਤੇ ਫਿਰਕਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ, ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀਆਂ ਅਤੇ ਰਵਿਦਾਸੀਆਂ ਆਦਿ ਵਲ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਦਾ ਸੁਆਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਆਲ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਉਸ ਵਿਆਪਕ ਸੁਆਲ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਕਾਇਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸਲਾਮ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੱਤ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਜਿਵੇਂ ਜੈਨੀ, ਬੋਧੀ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਹਨ। ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਿਹੇ ਮਹਾਂਗੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਹਕੀਕਤ 'ਚੋਂ ਮੁੱਖ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਡੇਰੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਸਲ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸੁਪਨੇ ਵਲ ਵਧਣ ਦਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਕਿ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਰ ਜਾਤੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਆਪਣੇ ਸੰਤ ਅਤੇ ਭਗਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਜਾਤ ਆਧਾਰਤ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਤੇ ਅਰਚਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਤੀਪਤੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚੋਂ ਉਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਤਾਂ ਤੱਕ ਸੰਗੇਤਨ ਦੀ ਪਿਛਾਂ ਵਲ ਵਿਚਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਸਾਰੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਹੈ।

ਹਕੀਕਤ ਵਿਚਲੇ ਫਰਕ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਉਚ-ਨੀਚ ਰਹਿਤ ਸਮਾਜ ਦਾ ਜਿਹਤਾ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਨਾ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਉਤਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਾਤ ਖਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਧਵਾਟੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਸਰ ਰਹੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੱਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਜੱਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਡੇਰੇ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਸਲ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸੁਪਨੇ ਵਲ ਵਧਣ ਦਾ ਰਾਹ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਕਿ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਰ ਜਾਤੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਆਪਣੇ ਸੰਤ ਅਤੇ ਭਗਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਜਾਤ ਆਧਾਰਤ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਭੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਿਦੇਖ ਨੂੰ ਹੈ ਕਿ ਨਫਰਤ ਭਾਵੋਂ ਹੋਣੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਉਪਰਲੀਆਂ ਲਈ ਫੈਲਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਨਿੰਦਿਆਂਦੇ ਕਾਰਨਾਮਾ ਹੈ।

ਕਲਾਸੀਕਲ ਮਾਰਕਸਿਜ਼ਮ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਤੀਪਤੀ ਲੀਂਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਕਥਿਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਕਿ ਯਰਮ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਤੀਪਤੀ ਲੀਂਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਕਿ ਕਥਿਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਕਿ ਯਰਮ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਯਰਮ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਤੀਪਤੀ ਲੀਂਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਯਰਮ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਅਤੇ ਜਾਤੀ-ਪਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਯਰਮ ਦੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਕਲੇਸ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਪਕ ਵਿਦਿਆਕ ਪਸਾਰਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਆਰਥਕ ਅਤੇ ਸ

ਡਿਟਰਾਇਟ, ਮਿਸ਼ੀਨ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ 11 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਥੇ ਇੰਡੀਪੈਂਡੇਸ਼ ਪਾਰਕ (ਡੈਟਨ ਰੋਡ) ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਮੇਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਹੋਈ। ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਤਿਆਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇਕ ਦੂਜਾ ਮੇਲਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੋਈ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਦਰਸ਼ਕ ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।

ਰਾਜਸਥਾਨ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਕਣ ਲੱਗੀਆਂ

ਬਠਿੰਡਾ : ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਭਾਂਸਾ ਅਤੇ ਸੁਨਹਿਰੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਇਖਾ ਕੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਨੀਲਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਸਰਗਨਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਹਡਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਲੋਕ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸੀਕਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਕੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸੀਕਰ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀਆਂ ਬੰਧਕਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਗਿੱਛ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਵੇਚੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੰਜਾਬੀ

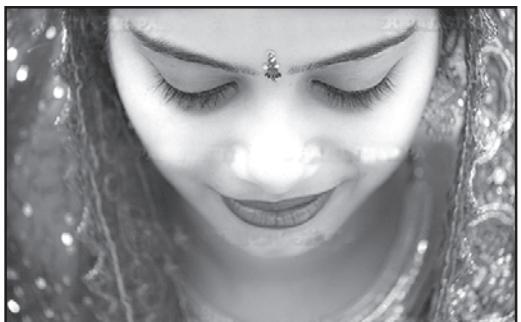
ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਿਜਾ ਕੇ

ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇਥੇ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ, ਮੁਕੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮੂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਗ੍ਰਾਹਕ ਤਲਾਸ਼ ਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਹਰਕ ਕੁੜੀ ਦੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਲੈਂਦੇ ਸਨ।

ਮਾਧਵਪੁਰ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗਿਰੋਹ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਕੁੜੀਆਂ ਤਲਾਸ਼ ਦਾ ਕੰਮ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਪੁਜਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸੇ ਗਿਰੋਹ ਨੇ 40-40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਕਿ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਹੀ ਕਰਮਜ਼ੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਲਾਲ-ਸਿੰਘ ਬਸਤੀ ਦੀ ਕਸ਼ਲਜ਼ੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਲਕਸ਼ਮਣਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੁਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਹੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਗਿਰੋਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਮਾਧਵਪੁਰ, ਲਕਸ਼ਮਣਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਨੀਲਾਮ ਕੀਤਾ

ਗਿਰੋਹ ਨੂੰ ਲਕਸ਼ਮਣਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ। ਇਹੁਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਹੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ।

ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਗੁਰੂਘਰ 'ਚ ਘੱਲ੍ਹਘਾਰਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਸਿਕਾਗੇ: ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਚ 1984 ਦੇ ਘੱਲ੍ਹਘਾਰੇ ਦੀ 25ਵੀਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਯਾਦ ਸ਼ੀਰੀ ਸਮਾਗਮ ਵਜੋਂ 5 ਤੋਂ 7 ਜੂਨ ਤੱਕ ਮਨਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅੰਖਡ ਪਾਠ ਅੰਭੇ 5 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭੋਗ 7 ਜੂਨ ਨੂੰ ਪਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 17 ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕੀਤਾ।

1984 ਦੇ ਸਮਾਹ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਛੇ ਜੂਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਅੰਦਰ ਮੌਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਸੁਰਧਾ ਦੇ ਛੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਖਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਬੋਰਡ ਮੈਬਰ ਭਾਈ ਸੋਖੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੰਖ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਹ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋਤਿਆ। ਭਾਈ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਉਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਉਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਅਤੇ ਸ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਏ ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨਿਯੋਕ ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਨੇ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਗਾ ਕੇ ਸਿੰਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਮਾਹ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋਤਿਆ। ਭਾਈ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ

ਭਾਈ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨਿਯੋਕ ਦਾ ਢਾਡੀ ਜਥਾ ਵੀਰਸੀ ਵਾਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕੌਮ ਆਪਣੇ ਮਰਜ਼ੀਵਿਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੰਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪਰੋਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸਿੰਖ ਹਿਰਦੇ ਵਲ੍ਲਧਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਪਜੀ ਰੋਜ਼ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਸੈਂਕਤੇ ਸਿੰਖ ਨੇ ਜਥੇ ਸ਼ੁਹੀਦ ਹੋਏ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਪਿਟਸਬਰਗ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾਈ ਕੁਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਸੰਤ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਮਪੁਰ ਖੇਤੇ ਦੇ ਪੋਤੇ ਹਨ, ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਕੈਲੋਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾਈ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਐਮੰਟਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਭਾਈ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਸਟਰੋਲੀਆ ਨੇ ਸਿੰਖ ਸ਼ੁਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਧਾ ਦੇ ਛੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

R K

ਵਾਜ਼ਬ ਭਾਅ,
ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰਵਿਸ

Carpet & Flooring, Inc.

- *Commercial
- *Residential
- *Industrial
- *Sales
- *Installation
- *Cleaning
- *Repair

6346 N. Claremont Ave.
Chicago, IL 60659

Ravinder Singh Ravi
Ph. 773-761-6888
Fax: 773-761-6865

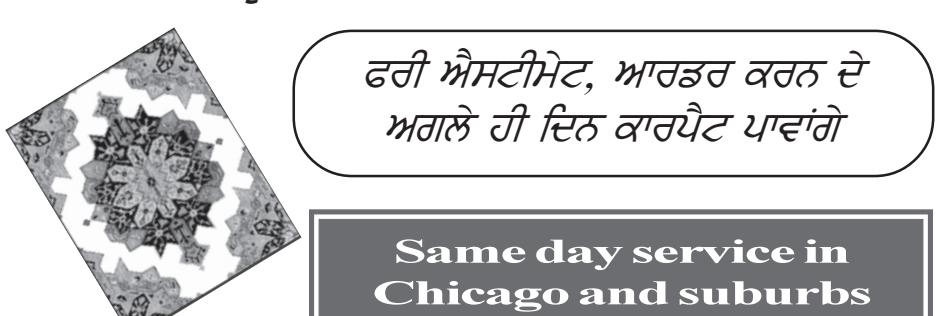
ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ

ਘਰਾਂ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ
ਕਾਲਾਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ
ਭਾਅ ਪੁਆਉ

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ, ਸਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਟਰੈਟ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ: ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਰੱਗ ਹਰ ਇਕ ਕਵਾਲਿਟੀ ਵਿਚ, ਕੀਮਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਘੱਟ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ! ਆਓ! ਦੇਖੋ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੋਣ ਭਰਪੂਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ੇਅਰ

Same day service in
Chicago and suburbs

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾ ਬਲਾਕ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

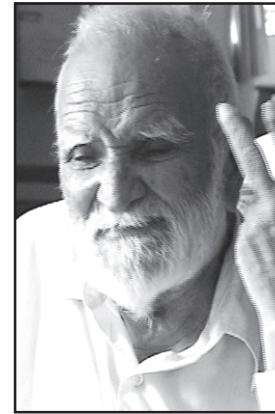
ਕਾਲ ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

Either Buying or Selling a Home in Michigan
"Always Go with the Winner"

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ
ਕਿਰਪਾਨ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ

ਲਾਸ ਏਂਜ਼ਲਸ: ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਰਪਾਨ ਬਾਰੇ ਇਕ ਬਿਲ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸੁਥੇ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਬਿਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਹੁਣ ਸੁਥੇ ਦੀ ਸੈਨੇਟ 'ਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਕਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਆਰਨੋਲਡ ਸ਼ਵਾਨ੍ਝ ਨੇ ਗਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਿਲ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਸਦਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਫਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 59 ਵੇਂਟਾ ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਿਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਨ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗ

ਈ-ਮੇਲ ਨੇ ਠੱਗ ਲਈ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕੜੀ

ਅਪਰਾ : ਅੱਪਰਾ ਦੇ ਲਹਿਰੇ ਪਾਸੇ ਸਥਿਤ ਇਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਲਿਆ।

ਹੋਇਆ ਇਜ਼ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਕੁਝੀ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਅਮੀਰਿਕਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੀ ਤੇ ਇਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸੌਂਕੀਨ ਇਸ ਕੁਝੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਈ-ਮੇਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਿਕਲਣ ਦਾ 'ਸੁਨੇਹਾ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਲੜਕੀ ਦੀ ਖਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਲੜਕੀ ਨੇ ਛੱਟ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 'ਅਫਸਰਾਂ' ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਦਾ ਡਾਗਫਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਪੈਸੇ ਸਾਡੇ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਗਫਟ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜ ਸਕਣ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੀ ਨੇ ਡਾਗਫਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ।

ਫਿਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਈ-ਮੇਲ ਆਈ ਕਿ ਏਨੀ
 ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ
 ਵੀ ਬੈਂਕ ਰਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ
 ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਕੈਸ਼ ਹੀ ਇਹ ਰਕਮ ਲੈ ਕੇ ਇੰਡੀਆ
 ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ
 ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਰਕਮ ਲੈ ਲੈਣੀ।
 ਲਤਕੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਕ ਨਾਇਜ਼ੀਰੀਅਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਇੰਡੀਆ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਠਹਿਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲੜਕੀ ਨੇ ਜ਼ਲੰਘਰ ਸਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਇਕ ਮਹਿੰਗੇ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਹਿੰਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਹੋਟਲ ਵਿਚੋਂ ਆ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਲੜਕੀ ਦੇ ਹੋਟਲ ਪੁੰਨਚ ਤੇ ਉਸ ਨਾਇਜ਼ੀਰੀਅਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਲਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਅਟੈਚੀ ਵਿਖਿਅਤ ਲੱਗਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਹ ਡਾਲਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਾਇਜ਼ੀਰੀਅਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਲੰਘਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਡਾਲਰਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਵਰਕ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਰਕ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੈਮੀਕਲ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ।

ਵੇਖਣ, ਜਿਥੋਂ ਕਿਉਂਹੁ ਹਾਂ ਸਹਿਗ ਹਾਂ।
 ਲੜਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੈਂ
 ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੈਮੀਕਲ
 ਮੰਗਵਾਓ। ਨਾਇਜ਼ੀਰੀਅਨ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ
 ਮੁੱਲ ਵਾਲਾ ਕੈਮੀਕਲ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ
 ਡਾਲਰ ਉਸ ਕੈਮੀਕਲ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਵਿਖਾਇਆ
 ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਅਸਲੀ ਡਾਲਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ।
 ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ
 'ਤੇ ਪੰਚੰਗ ਗਈ ਹੈ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਇਜ਼ੀਰੀਅਨ

ਬਾਬਾ ਬਿਲਗਾ ਨੂੰ ਵਿਦਾਇਗੀ, ਅਸਥੀਆਂ ਸਤਲੁਜ ਹਵਾਲੇ

ਜਲੰਘਰ : ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਤੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਲੰਘੀ 3 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਬਿਲਗਾ 'ਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਜੈਕਰਿਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਬਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇ ਅਸਤ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਤਲਜ ਦਰਿਆ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਖੂਤਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ, ਭਤੀਜੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੇਤੁਰੇ ਅਗਨਵੀਰ, ਹੁਸਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਜੱਗੀ ਅਤੇ ਪੇਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿਖਾ

ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਦਿਖਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਭਗਤ
ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲਾਮੀ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਬਿਲਗ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਿਸੂਸ ਤੋਂ ਇਨਕਲਾਬੀ ਯੋਧੇ ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਰਗ ਦਿੱਤੀ। ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸਦੀ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਲੇਖੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਬਿਲਗਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਵਿਦਾਇਰਗੀ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚੇ ਪਿੰਡ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬਿਲਗਾ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਸਰਵੰਧ ਵੇਲੇ ਰਾਜਾਸ਼ਾਂਸੀ ਹਵਾਈ ਅੰਡੇ

ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤ ਅੰਤੇ
ਖੇਤਰ ਮੂਜ਼ਬ ਸਦਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ
ਚੇਤਨਾ ਦੀਆਂ ਮੌਮਭਤੀਆਂ ਜਗਾਉਣ ਲਈ
ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅੰਤੇ ਰਹੇਗੀ।”

ਤਿੰਨ ਘੇਟੇ ਤੱਕ ਦੇਸ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ
ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬਿਲਗ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਦੇਣ
ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤੰਤਾ ਲੋਗ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਆਗੂ ਬੀਬੰਦ
ਗਜ਼ਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ, ਜਥੇਦਾਰ ਅਜੀਜ਼ ਸਿੰਘ

ਕਾਲਜ, ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ
ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਲਾਜਸਮ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਿਲਗਾ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ
ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ 'ਚੌਂਡੇ
ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ
ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਹਰੀ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਿਲਗਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸੰਸਕਾਰ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈ

ਕੋਹਾੜ ਤੇ ਲਕਸਮੀ ਕਾਂਡਾ ਚਾਵਲਾ (ਦੋਵੇਂ ਮੰਤਰੀ), ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕਤ (ਦੋਵੇਂ ਵਿਧਾਇਕ), ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ, ਮਾਨਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟਾ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ, ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਦਿਆਲ, ਵਿਜੈ ਮਿਸ਼ਨਾ ਸਤਨਾਮ ਮਾਣਕ, ਜਗਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਕਾਮਰੇਵਾਲ ਐਚ.ਐਸ. ਮਿਨਹਾਸ, ਜਾਉਂਦਰ ਪਣੀ, ਕਾਮਰੇਵਾਲ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕ੍ਰਮਾਂਤੀ ਕੋਹੜ ਸੀ ਰੰਧਾਵਾ ਪਿੰਸੀਪਲ ਖਾਲਸਾ

ਇੱਛਾ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ 5 ਜਨ
ਨੂੰ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਵਿਚ
ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜਲਪ੍ਰਵਾਹ
ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ
ਬਿਲਗਾ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡ ਬਿਲਗਾ
ਤੋਂ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ
ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ
ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਿਲਗਾ ਦੀਆਂ ਅਸਥੀਆਂ
ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਪੇਮੈਂਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?????

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਬਚਾਓ ਅਤੇ ਜਾਨ ਸਖੀ ਕਰੋ

- ✓ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਪੇਮੈਂਟ 60% ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ
 - ✓ ਲੇਟ ਫੀਸ ਅਤੇ ਓਵਰ ਲਿਮਿਟ ਫੀਸ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
 - ✓ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਬਚਾਓ
 - ✓ ਆਪਣਾ ਕਰੈਡਿਟ ਬਹਾਲ ਕਰਾਓ, ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਮਫਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਫੋਨ: 877-899-6244

www.tryemc.com

We
Work in
All 50
States

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਲਣ ਲਗੀ

ਜਲੰਧਰ : ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਮੁੰਤਾਬ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਨਵੀਂ ਰੂਹ ਫੁੱਕਣ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣ ਲਈ ਕਵਾਇਦ ਸੂਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਗੂ ਜੋੜ-ਤੌਰ ਵਿਚ ਲੋਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਵਾਗਡੇਰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੂਤਰੰਜ ਦੇ ਮੋਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਡ ਦੀ ਅੰਦਰੋਂ ਸੂਰੂ ਹੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੰਭਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਕੁਝ ਮੁੰਤਾਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਸ ਮੁੜਾਕ ਆਪਣਾ ਜਲਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੇ। ਤਿੰਨ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮੌਜੂਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ, ਅਵਿਨਾਸ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਲਾਲ ਰਿਣਵਾ ਅਤੇ ਕਮਲ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਜੋ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪੱਖੋਂ ਨਜ਼ਰ ਦੇਂਦੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਵਿਨਾਸ ਰਾਏ ਖੰਨਾ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉਪਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਖੰਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਉਥੇ 2007 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਆਸੋਂ ਵਿਚੋਂ ਵਧ ਰਿਕਾਰਡੋਤ੍ਤ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 19 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੰਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮੱਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ, ਬੂਟ ਪਾਲਿਸ਼ ਮੁਹੱਿਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਡਗੀ ਭਰਪੂਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਲੜਾ ਭਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਕਮਾਨ ਸੰਭਾਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉਪਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਪੈਂਠ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਿਜ਼ਲਾਲ ਰਿਣਵਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੀਦ ਅਤੇ ਇਸਨਾਦਾਰ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਬਣੀ ਇਮੇਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ

-ਏ.ਐਸ.ਪਰਾਸ਼ਰ
ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ.ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬਤੋਂ ਰਾਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ 'ਚੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੌਣ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਥੇ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤੀਸਰੇ ਮਹਾਰਾਥੀ ਕੈਪਟਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ.

ਲਾਲ ਸਿੰਘ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ

ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਚ ਗਲਤ ਸੰਕੇਤ ਜਾਏਗਾ। ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੇ.ਪੀ. ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਚੁਣੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਫਿਰ ਵੀ ਕੇ.ਪੀ ਤੇ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਕੇ.ਪੀ. ਦਾ

ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤਕ ਬਣੇ ਰਹਿੰਗੇ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਵੇਂ

ਗਿਆ।

ਉਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇ.ਪੀ. ਖੁਦ ਜਲੰਧਰ ਸੰਸਦੀ ਹਾਲੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਹਿਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਯਕਤੀ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਤੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਕ ਹੀ ਰਹੋਗੀ।

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇ.ਪੀ. ਵਰਗੇ ਕੱਦਾਵਰ ਦਲਿਤ ਆਗੂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਲਾਂਘੇ ਲਈ ਮੁਹੱਿਮ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਰਧਾਲੂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੰਰਕਾਰ ਝੱਟ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਅਸੂਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂਗੀ ਭਰੀ ਸੀ। ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਝੱਟ ਕਾਮ ਨਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਲਾਂਘੇ ਲਈ ਦੋ ਕਰੋੜੀ ਦਸਤਖਤੀ ਮੁਹੱਿਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਭੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ

ਸਿੱਖ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸੁਨੋਹਾ ਜਾਵੇ।

ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਝੱਟ ਕਾਮ ਨੇ ਵੀ ਵਿਚ ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਮਨੋਰਾਹ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਲਾਂਘੇ ਵਿਚ ਉਚੇਚੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ।

ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘੇ 'ਤੇ ਪੱਕੀ ਸੜਕ ਬਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ: ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੱਕ ਕੱਢੀ ਸੱਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੜਕ ਬਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੋਂ ਨਾਲ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਪੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਬਾਰਡਰ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਹੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜਿਥੇ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਉਮਰ ਦੇ 17 ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਉਪਰੰਤ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਤੋਂ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੱਕ

* ਸ਼ਹਿਰੀ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਦਾ * ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ

ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਇਕਾਈ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਮਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵੀ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਹਾਈਟੈਕ ਦਲਿਤ ਆਗੂ ਦੇ ਸਿਰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਸਿਰਹਾ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਅਧੀਨੀ ਅਤੇ ਭਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚਲਦੀ ਰੋਹੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਜੋ ਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਾਰਦਾ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁਲ੍ਹ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁਲ੍ਹ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੈਰੀ ਸਿੰਪ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 13 ਜੂਨ, 2009

ਸਾਡੇ ਕਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ-ਰੋਬਰਟ ਰੈਡਫੋਰਡ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਅਦੇ

ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 4 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਦਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ 100 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਵਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ, ਤੁਸ਼ਗਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਜਿਥੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਉਂਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ ਮੁੱਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਰਣਜੀਤ ਕੁਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੂਚਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਗੇਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬਿਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਫੀਸਦੀ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧਾਂ ਹੋਣਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ, ਖੁਬਸੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੇਤੀ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ, ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਤੇ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਦੇ ਵੀ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਮਿਲੀ ਬੋੜੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਹੁਮਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੇਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿਚ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁਣ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੱਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀ/ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜਾ ਸਿਰਫ ਗੱਲੀ-ਬਾਤਾਂ ਸਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਤੀਸਾ, ਅਧੰਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਟਿੱਲੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਰਾਜ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਲਾਇਕੀ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਦੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਾਬਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਸਰ ਰਹੀ ਇਸ ਤਿੱਖੀ ਸੂਝ ਦਾ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿੱਖੀਰੀਆਂ ਟਾਈਟ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈਂਗਗੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਵਧੀ ਸਿਰਫ 2 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਹੀ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾੜੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪੁੜ੍ਹ ਪਰਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਟੁੱਟੀ ਹਾਲਤ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਘਬਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਇਹੋ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਕੱਲਿਆਂ ਬਹੁਮਤ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਪਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉੱਜ ਭਾਵੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੰਕੇਤ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਿੱਖੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵੀ ਵਿਖਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਏਨਾ ਸਾਹਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸੌਖੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਜ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਗੱਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋੜ ਦਰਮਿਆਨ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਹ ਮਿਸਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਅਹੁਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਹਲ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਈ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡਗੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਖਾਸੀ ਉਰਜਾ ਜਾਇਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਗੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਢਾ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਇਕ ਵੱਡੀ ਭੱਲ ਖੱਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਦੂਰ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਇਹ ਤਿਆਗ ਦਾ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਚੰਗਾ ਅਸਰ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਤੰਦਰੂਸਤ ਮਾਹੌਲ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਵਧਣਗੇ। ਪਰ ਇਹ ਤਦ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਿੱਥੇ ਨਿਸ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੁੱਚੇ ਕਰੋਗੇ। ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਗੱਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਠਾਹ-ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਪਸੰਦ ਆਪੋ ਆਪਣੀ

ਕੋਈ ਪੜ੍ਹੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੀਤ ਲਾ ਕੇ,
ਗੁਜ਼ਲਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਨੇ ਕੋਈ ਗਮਗੀਨ ਬਹੁਤੇ।
ਦੇਖ ਮੂਰਤਾਂ ਚਿੱਤ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਵਿਰਲੇ,
ਫਿਲਮੀ ਪੰਨੇ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਸੌਕੀਨ ਬਹੁਤੇ।
ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸ-ਮਿਥਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖੁਲ੍ਹ ਪੜ੍ਹੇ,
ਸਿਰ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਬੁੱਧੀ ਮਹੀਨ ਬਹੁਤੇ।
ਸੀਰੀ, ਭੱਤੇ ਤੇ ਬਸਰੇ ਦੇ ਫੈਨ ਜਿਹੜੇ,
ਪੜ੍ਹੇ ਲੇਖਣੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਬਹੁਤੇ।
ਕਈ ਫੇਰਦੇ ਸਫ਼ਿਅਤਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਟੇਢੀ,
ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਰਮੀਆਂ ਸਿੱਧਾ ਹਿਸਾਬ ਮੌਤਾ।
ਕੋਈ ਨਾਵਲ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ,
'ਲਿਭਤਮ' ਅਤੇ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਦਾ ਏ ਠਾਹ-ਸੋਟਾ।

ਇਹ ਗੰਢਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਆਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੇ

ਅੱਜ ਕੌਲ੍ਹ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਨਾਂ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਕ ਆਸਟਰੀਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਆਸਟੋਲੀਆ। ਆਸਟੋਲੀਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰ

ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ

ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਰੀ ਵਿਚ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਪਾਰੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ। ਹਰ ਵਾਰੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਦਾਅ

ਸੇਖਰ ਗੁਪਤਾ

'ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਟਲ ਰਹੇ। ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਗੇ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ?

ਸਾਡਾ ਅੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1991 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਤਬਦੀਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ 2008 ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅੰਕਤਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੁਣ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਚੇਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 2020 ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜਵਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਅੰਸਤ ਉਮਰ 29 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਉੱਚ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਪੁਰਨ ਕੌਂਠੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਖਸ਼ਹਾਲ ਅੰਕਤਾ ਸਰਧ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ, ਪਰ ਨਾਚਾਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਰ ਨੋਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਰਗਾ ਲਚੀਲਾ ਸਮਾਜ ਵੀ ਇਸ ਹੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਅਤੀਤ ਨਹੀਂ ਬਚਾਅ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੇ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕੌਂਠੀਕਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹੀ ਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਿੱਖਿਅਤ, ਉਤਪਾਦਕ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ ਸੰਸਾਰਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ 1991 ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਉੱਚ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 2008 ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜਾਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ, ਅਭਾਵ, ਗੈਰ-ਬਾਬਰੀ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਵੀ ਤਕਤਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹੁਣ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਉਹ ਮੌਕਾ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੰਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਕਪਿਲ ਸਿੱਬਲ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਅਜਿਹੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪ ਵਲ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਹੋਵੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਿਚ ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਹਰ ਜੋਸੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਓਨੀ ਹੀ ਨਾਖੂਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ।

ਸਾਡੀਆਂ ਸੱਤਾਵਾਦੀ, ਮਨੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀਆ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਸਿੱਟੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਹੜੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ, ਉਹ ਆਸਟ੍ਰੋਲੀਆ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਕਤਰ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ਹਰ ਸਾਲ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਕਤਰਦਾ ਵਪਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਦੇ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੁਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਉਣਾ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਦਾਂ ਕਿ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੈਲੇ ਭਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ?

ਨੋਕਰੀ ਡਾਟ ਕਾਮ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਲਈ ਇਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਕੇ ਦੇਖੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਐਮ.ਏ., ਐਮ.ਐਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ. ਕੀਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਨੋਜਵਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਲਵਾਨ ਸਾਲ ਡਿਗਰੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਿਆਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਣ ਹਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਆਫ਼ਟ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਗਿੱਠੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੁਗਣੀ-ਤਿਗਣੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਜਵਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਗੁੱਸੇਬੋਲ ਅਤੇ ਬੁਖਲਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹੋਣਗੇ,

ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਿਰਫ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੁਖਦ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ, ਡਾਕਟਰਾਂ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਖਾਲਕਲ ਕੋਲ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਈ.ਐਚ.ਟੀ., ਆਈ.ਐਚ.ਐਮ ਅਤੇ ਏਮਸ ਵਰਗ ਕਾਲਜ ਹਨ ਪਰ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਿਰਤ ਬ੍ਰਾਂਡ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਮਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕੋਲ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਆਈ.ਐਚ.ਟੀ.

ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਸਾਖਰਤਾ ਅਭਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਸਰਕਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬਿਜਨੈਸਮੈਨਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚੰਗੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਦੇਂ ਕਰਾਂਗੇ? ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਅਵਸਰ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਉਦਯੋਗ ਵੀ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਤਸਾ, ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗ, ਆਵਾਜਾਈ, ਹਵਾਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਦਲਣਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀ ਅਮਲਾ ਨਾਲ ਸੰਭਵ

ਚੰਗਾ ਭਗਤ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਬੈਠਦਾ ਤਾਂ ਇਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਗ-ਅਲਗ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕਿਰਵਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਰੋਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮੁੰਨ ਉਹ 70 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਨੁਸਕ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੇ ਕਲੋਨ ਭਰੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਜਾਂ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਈ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੈਬਿਨੀਟ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਤਸਾਹ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਲਗ-ਅਲਗ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਹੋਇਆ ਸੱਤਿਆਨਾਸ-ਜਨਮੇਜਾ ਜੌਹਲ

ਸਿਕਾਗੇ: ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਿਸ ਕਦਰ ਦੁਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵੱਲ ਸਮਾਂ ਰੱਹਿੰਦੇ ਹੀ ਪਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੁਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਧਾਰੇ ਚੌਂਡੇ ਚੱਕਲੇ ਸੀਨਿਆਂ ਅਤੇ ਉਚੇ ਲੰਮੇ ਕੱਦਾਂ ਵਾਲੇ ਗੱਭਰਾਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਰਦੇਸੀ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀਰ ਵੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ

ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਰਸ ਲਪ੍ਤਵਾਹੀ ਦੀ ਭੇਟ ਹੋ ਕੇ ਅਲੋਪ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਤਕਦੀਰੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅਣੱਟ ਅੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਬਰਕਰਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਮਸਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਰੰਗਾਂ ਪਿਛੇ ਕਮਲੇ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ

ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕ ਫੋਟੋ ਸਲਾਈਡ ਸੋਂਅ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਜੌਹਲ ਦਾ ਇਕ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਪਤਵੰਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਨੀ ਕੁਲਾਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧ, ਸਾਬਕਾ

ਸਿਕਾਗੇ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਸ੍ਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਜੌਹਲ (ਬੈਠਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਜਿਓਂ ਤੀਜੇ) ਨਾਲ

ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਭੁੰਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਵੇਂ 'ਤੇ ਆਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਸ੍ਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਡਾਟ ਕਾਮ ਦੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਸੌਂਦੇ ਉਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾ ਦੇ ਇਕ ਇਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਜੌਹਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਈ ਤਥਾ ਕਬਿਤ ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਹੀ ਵਿਗਾੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅੰਨੇਵਾਹ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨੇ ਜਿਥੇ ਹਵਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹਮਖਿਆਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਕੇ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਤੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ।

ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰੁਲ ਰਹੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਸ੍ਰੀ ਜੌਹਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਸਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਅਸਲ

ਪਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਵਿਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਜੌਹਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੈਂਸਾਰੀਕਾ ਦੇ ਦੋਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੈਸੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਚੰਦੇ ਲੈਣ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਸੁਨੋਹਾ ਜੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੋ ਵੀ ਪੱਲੇ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਂਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੋਵਾਂ ਸਫਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਜੌਹਲ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਰਗੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਬਕਾ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇੰਗ੍ਰੈਂਡ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਿਨਨਗੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ 2005 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਰ ਵੀ ਸਮੂਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡ ਕਲੱਬਾਂ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲੱਬਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਿਡਕੀ ਨੂੰ ਖਿਡਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੂਲ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਫੋਨ 831-247-4637 ਜਾਂ ਕੋਚ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁਕਤ ਫੋਨ 510-487-3731 ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

We Will Beat Any Deal

On a Discounted Rate for Credit Card and ATM

Processings Best Deal for all Business Owners Save Money

Credit Card Loans ATM INSURANCE Check Guaranteed Credit Card Advance Funding

Need Financing? We do Financing for Hotel/Motels, Gas Stations, and other Commercial Properties

Call Mr. Amrit Patel ATM Credit Card Services 1-877-ATM-0003

Hotel POS System

Wright Express Voyager Fuelman Fleetscards

Ask us about our Pay at Pump Specials

Taste of India
Authentic Indian Cuisine
Indo-Chinese & Pakistan Cuisine

Celebrating our food....celebrating our culture. The Best Indian Cuisine in the Northwest Indiana!!!!

ਬਿਹਤਰੀਨ ਲੰਚ ਬਫ਼ੇ

\$8.99 MON-Fir
\$10.99 Sat & Sun
22 Items!!!

ਜਾਇਕੇਦਾਰ ਤੰਦੂਰੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਲੁਤਫ਼

ਅਸੀਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਕੇਟਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

ਅਸੀਂ ਤੰਦੂਰ 'ਚ ਤਾਜ਼ਾ ਭੁੰਨਿਆ ਚਿਕਨ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਪੱਕੇ ਨਾਨ ਤੇ ਫੁਲਕੇ ਪਰੋਸਦੇ ਹਾਂ

761 E 81st. Ave
Merrillville, IN 46410
Tel: 219-755-4634
Fax: 219-755-4638
Www.tasteofindia.in.com

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ
ਕਲੱਬ ਦਾ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 26

ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ

ਡਰੀਮਾਂਟ: ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ,
ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਲੋਂ 'ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 2009' 26

ਸਤੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ
ਕੈਲਸਟੇਟ, ਹੋਵਰਡ

ਦੇ ਸਾਨਦਾਰ
ਮੈਂਦਾਨਾਂ ਵਿਚ
ਕਰ ਰਵਾਂਦਿਆਂ
ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ

ਸੰਬੰਧੀ ਤਿਆਰੀਆਂ
ਅਤੰਭ ਦੰਤੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ
ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ

ਸਤੰਬਰ 2005 ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਵਿਚ ਕਲੱਬ ਨੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਿਸ਼ਵ

ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ।

ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਲਿਆਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਇਕ

ਬਲਰੇ ਗਰਦਾਵਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ

ਕਬੱਡੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਓਲੰਪਿਅਨ ਪਰਗਟ

ਸਿੰਘ ਮੁਖ ਮਹਿਮਾਨ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ, ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ

ਇੰਗ੍ਰੈਂਡ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਆਪਸ

ਵਿਚ ਭਿਨਨਗੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਲੱਬ

ਵਲੋਂ 2005 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਰ ਵੀ ਸਮੂਹ ਖੇਡ

ਪ੍ਰੋਮੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡ ਕਲੱਬਾਂ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲੱਬਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ

ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਿਡਕੀ ਨੂੰ ਖਿਡਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੂਲ

ਦਾ ਹੋਵ

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਸੁਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਈ

ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾ: ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇਵਾਲੇ ਸੰਪੁਰਨ ਗਰ ਸਿੰਖ, ਸੱਚੇ ਯਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਚੰਗੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਾਸਤਰੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਜਾਤ ਪਾਤ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਜਿਹੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੁਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਉਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

ਸੰਤ ਮੁਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਦਿਆਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਣ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੰਤ

ਮੁਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਦੀ 59ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਇਕ ਮੇਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਤੋਂ ਆਏ ਸ. ਲਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੰਤ ਮੁਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੇਰਾ ਮੁਰਾਲਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਿਰਢ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਹੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾਈ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਜਾਤ ਪਾਤ, ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ, ਦਾਜ਼-ਦਹੇਜ਼ ਜਿਹੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ

ਦੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਜੋਗ ਸਿੰਘ ਖਲੀਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ 1926 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਵਧ ਚਤੁਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਦਿਲ ਲਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਾਊਨ ਪੁਆਇੰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਕਪੂਰ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾ ਦੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਵਿਦਿਆਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਥੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁਧਾਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧ ਨੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੁਰਧਾਂਜਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਰਗ ਉਤੇ ਚੱਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਦੇ

ਮੁਖੀ ਕੌਸਲ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਅਤਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਉਸਾ ਕਿਰਨ ਅਤਰੀ ਉਚੇਚੇ ਤੱਤ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਜ਼ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਰੋਲ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕੀਤਾ। ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਕਲਚਰਲ ਸਮਾਇਟੀ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਾਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੱਲਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਆਈਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਬਲਾਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰੰਗੀਲਾ, ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ

(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਰ 18 ਉਤੇ)

ਸਿਕਾਗੇ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਅੱਗੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ

ਸਿਕਾਗੇ: ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਸਿਕਾਗੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣ ਇਲੀਨਾਏ, ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਇੰਡੀਆਨ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਿਗਨ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍਷ੀ ਗੰਢ ਉੱਤੇ ਇਥੇ ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਦੇ ਬਾਹਰ 5 ਜੂਨ

ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਘਟ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਭਰਵੀਂ ਰਹੀ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੀ ਸਿਕਾਗੇ ਇਕਾਈ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਖ਼ਤੀਆਂ ਦੁੱਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਬਲ ਸਟਾਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਅਕਸਰ ਸਿੱਖ ਤੌਜੇ ਘੱਲ੍ਹਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਵਿਰੁੱਧ ਇਬਾਰਤਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੱਖ ਬੜੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਇਕ ਗੋਲ ਦਾ ਅਰੇ ਵਿਚ ਘੰਮਿਲਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇ ਵੀ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਸ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖਾਤਕ ਲਿਹਰ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਹੋਸ ਪੱਤਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਿਕਾਗੇ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਕੌਸਲਖਾਨੇ ਅੱਗੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ

ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਸ ਭਰਿਆ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਜੋ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਣ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 24 ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ

Welcoming New Patients

Dr. Kushleen Dhillon
Internal Medicine
Fluent In: Hindi, Urdu, Punjabi

KGD
Internal Medicine

Dr. Mary George
Internal Medicine
Fluent In: Malayalam

Committed To Caring For You

Our goal is to both meet and exceed your expectations of us. We know that the more you know, the better you will feel. We consider you a partner in your medical care. When you are well informed, and communicate openly with your physician, you can help make your care as effective as possible.

Language Solutions

Our doctors and staff bring with them diversity, culture and language services:

- Dr. George – Malayalam
- Dr. Dhillon – Hindi, Urdu, Punjabi
- The Staff – providing Spanish language services in order to provide clear and understanding communications.

Health Screenings, Consulting and Services:

- Male and Female Wellness Exams
- Pap Smears
- Cholesterol Screenings
- Diabetes
- High Blood Pressure

We are extending our services by extending our evening hours and now open weekends.

KGD Internal Medicine is conveniently located at 864 Stearns Road, Suite 103, Bartlett, IL 60103. For more information, call 630-213-3232 or visit www.KGDim.com

ShermanHealth
ALWAYS LEADING THE WAY

ConocoPhillips

ਅਸੀਂ ਕੋਨੋਕੋ ਫਿਲਿਪਸ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਨੋਕੋ ਫਿਲਿਪਸ ਦੀ ਗੈਸ ਕਿਉਂ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਨਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ: 847-361-7274

ਸਾਡੇ ਪਾਸ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਇਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਮਹੀਨਾ ਇਨਸਾਈਡ ਗਰੋਸਰੀ ਅਤੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਗੈਲਨ ਤੱਕ ਗੈਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਕਾਉ ਹਨ। ਕਾਲ ਕਰੋ: 847-361-7274

ਸੰਯੁ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਇੰਕ.

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਸੀ

ਇੰਡੀਆਨਾ, ਭਾਈ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਰਮੁਲਾ
(ਸ੍ਰੀਨਗਰ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਸਾਉਬੈਂਡ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੇ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ
ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ
ਜੋਤਿਆ।

ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਮੁਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਦੇ
ਸੁਰਧਾਲੂਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ
ਵਿਚ ਬੋਗੋਵਾਲ ਅਤੇ ਮਿਆਣੀ ਵਾਂਗ ਇਕ ਮੇਲੇ
ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵੇਖਿਆਂ
ਹੀ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਕਿਧਰੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਾਟ ਵਰਤਾਈ
ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿਧਰੇ ਗਰਮ ਗਰਮ ਟਿੱਕੀਆ
ਅਤੇ ਪਕੋਂਡੇ ਵਰਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਿਧਰੇ ਦੇਸੀ
ਘਿਓ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜਲੇਬ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਾਏ ਜਾ
ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਗੋਵਾਲ ਅਤੇ
ਮਿਆਣੀ ਵਾਂਗ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਦਵਾਣੇ ਅਤੇ ਖਰਬੂਜੇ
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ
ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਜੋਂ ਘਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀਆਂ
ਸਨ। ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਟੇਸਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੇਲੀਆ ਨੇ
ਸਮੇਂਸਿਆਂ ਅਤੇ ਚਾਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਦੇਸੀ
ਘਿਓ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈਪੀ ਹੀਰ ਅਤੇ
ਪਾਲ ਖਲੀਲ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਗਰੂ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ
ਵਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਸਜ਼ੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ
ਸੁਸਾਈਟੀ, ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੇ ਉਦਮ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ
ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿਚ
ਪ੍ਰਿਤਪਲ ਸਿੰਘ ਘੱਤੜਾ, ਪਾਲ ਖਲੀਲ, ਬਲਦੇਵ
ਸਿੰਘ ਸੱਲਾਂ, ਕਿਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ, ਇੰਦਰਪਾਲ
ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ, ਬਲਵਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਸੱਲਾਂ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਭੀਵਾਲ,
ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ, ਬਲਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਇਕਬਾਲ
ਸਿੰਘ ਮਿਆਣੀ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੈਡੀ, ਜਸਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਪੇਲੀਆ ਅਤੇ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕਭਾੜ੍ਹ
ਨੇ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੈਨਸਿੰਗ ਤੋਂ ਲਾਡੀ
ਮੁਲਤਾਨੀ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਬੈਟਲ ਕਰੀਕ ਤੋਂ
ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ, ਕੈਲਮਜ਼ੂ ਤੋਂ ਨਾਰਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਮੁੰਦਰ, ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ ਤੋਂ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ
ਸਿੰਘ ਦਰਤ, ਸਿਕਾਗੇ ਤੋਂ ਲਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ,
ਡਾ. ਹਰਜਿਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਹਿਰਾ, ਹੈਪੀ ਹੀਰ, ਮਿੱਕੀ
ਕਾਹਲੋਂ ਅਤੇ ਸਾਬੀ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਊਬੈਂਡ
ਦੀ ਸੰਗਤ ਹਮਹਮਾ ਕੇ ਪੁੱਹੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਨਾਈਲਜ਼ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਬਿਗ ਸਿਨੇਮਾ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਚਾਲ੍

ਸਿਕਾਰੇ: ਅੰਡਲੈਬ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰ.ਐਮ.ਏ.
ਇਕ ਨੇ ਇਥੇ ਨਾਈਜ਼ ਕਸਬੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ
ਬੈਰੀਡ ਨਾ 'ਬਿਨਾ ਸਿਨੇਮਾ' ਤਹਿਤ ਇਕ ਨਵਾਂ
ਸਿਨੇਮਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ
ਉਦਘਾਟਨ 30 ਮਈ ਨੂੰ ਨਾਈਜ਼ ਤੇ ਲਿੰਕਨਵੱਡ

ਮੱਜ਼ੂਰ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿ ਬਿੱਗ ਸਿਨੇਮਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਡਿਜੀਟਲ 2-ਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰਾਂ, ਅਸਲੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਸਟਾਈਲ ਸੀਟਾਂ, 24 ਇੰਚ ਉਚੀ ਬੈਕ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਦੇਦਾਰ ਸੀਟਾਂ ਜੋ ਕਿ ਅੱਗੇ

ਤੱਕ ਬੁਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ਗੀ ਟਿਕਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਨ, ਵਿਲ ਕਾਲ ਅਤੇ ਕਸਟਮਰ ਰਿਵਾਰਡ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਬੀਏਟਰ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਮਾਗਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਰਬ ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਸਾਲਿਗਿਰਹ, ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ,

ਕਿ ਰਿਲਾਈਸ ਦੇ ਅਨਿਲ ਧੀਰਭਾਈ ਅੰਬਾਨੀ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਐਂਡਲੋਬਸ ਫਿਲਮ ਲਿਮਿਟਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਵਿਚ 430 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮ

ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਪੰਜ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਲ 1300 ਸੀਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਥੀਏਟਰ ਗੱਲਫ਼ ਗਲੈਨ ਸਾਰਿਗ ਸੈਟਰ (9180 ਗੱਲਫ਼ ਰੋਡ, ਨਾਈਲਸ) 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਨੋਮਾ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਲਤਾਂ

ਪਿੜੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਝੁਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਡੇਲਬੀ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਊਂਡ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆ ਵੱਡੀਆਂ ਸਕਰੀਨਾਂ ਸਮਾਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਿਲਮ ਵੇਖਿਦੀਆਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸੌਕੰਨਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਨੈਕਸ ਵੀ ਪਿਲਬਧ ਹੋਣਗੇ।

ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਇਸ ਥੀਏਟਰ ਵਿਚ
ਐਬਨੀ ਲੋੜ ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਮੁੰਕਮਲ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ
ਅਤੇ ਬਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ 2 ਵਜੇ

ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਆਦਿ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥੀਏਟਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ,
ਤੇਲਗੂ, ਮਲਿਆਲਮ, ਕੰਨੜ, ਬੰਗਾਲੀ, ਮਰਾਠੀ
ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਕੋਰਿਆਈ, ਚੀਨੀ, ਪੋਲਿਸ਼ ਫਿਲਮਾਂ
ਵੀ ਵਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਨਾਲੋ

ਬੀਏਟਰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਡਲੈਬਸ ਦਾ ਲੰਦਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਲਾਸ ਏਂਜੇਲਸ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਨਾਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ www.bigcinemas.com 'ਤੇ ਚਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਡਲੈਬਸ ਪਿਛੇ ਸ਼ਿਕਾਗੇ ਦੇ ਪਟੇਲ
ਬੁਦਰਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹਿਲ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਬਾਬੂ
ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਭਾਵੇਸ਼ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਸਾਥੀ ਹਨ।

ਕਰਾਉਣ ਪਾਗਇੰਟ, ਇੰਡੀਆਨਾ 'ਚ ਸੰਤ ਮਰਾਲੇਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਮੇਲਾ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ

ਹਿਊਸਟਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਘੱਲ੍ਹਾਰਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਹਿਊਸਟਨ, ਟੈਕਸਸ: ਗਰਦੁਆਰਾ
ਸਾਹਿਬ ਆਫ ਹਿਊਸਟਨ (ਬਰੀਨ) ਵਿਖੇ 7 ਜੂਨ
ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਸਮਾਂ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ
ਵਿਚ ਘੁਲ੍ਘਾਰਾ ਦੈਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ
ਵਿਚ ਗਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਨੇ ਕੀਰਤਨ
ਅਤੇ ਕਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ
ਜਾਣ ਕਰਵਾਇਆ।

ਗੁਰ ਪਚ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ
ਚਮਦਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੌਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ
ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਭੁੱਲ ਕੇ ਅੱਸੇ ਇਸ਼ਾਰਿਤ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰ ਹੀ ਰੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਤਿਹਾਸ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪਨੀਰੀ ਅੱਗੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ
ਤੇੜ ਮਰੋਂਡ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ
ਦਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ- ਵੱਡੀਆਂ ਪੇਸਟਨ 'ਤੇ

ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ
ਤੋਂ ਜਾਣ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜਰੰਗੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਸੈਟਰ ਵਿਚ ਪੱਲ੍ਹਾਂਗਾ ਦਿਵਸ ਦੀ 25ਵੀਂ ਦੁਖਦਾਈ ਯਾਦ ਮੌਕੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਅੰਧੜ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੱਖ ਪਾਰਸ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ

ਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰੇ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਬਤਾਏ ਪਲਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੁਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ੍ਹ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ 'ਕੌਮੀ ਦਰਦ' ਰਾਹੀਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧੀਆਂ ਅਰਥਾਨ ਕੀਤੀਆਂ। ਸ. ਪਿਆਨ

ਸਿੰਘ ਸਿੰਖ ਯੁਥ ਅਮੈਰਿਕਾ ਅਤੇ ਸ. ਚਰਨਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ ਨੇ ਬੀਰਰਸ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹੀ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ
ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਹਰਚੀਪ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਨ ਨੇ
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਘਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਤਣੌਦਿਆਂ ਅਤੇ
ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ
ਸੇਠੀ ਨੇ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਧ ਕੀਤਾ।

ਸਿਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਆਜਾਦ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਾਈ ਮਕੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਸਿਖ ਸੈਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੰਪੁਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧ ਚਤ ਕੇ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਟੇਂਸ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਸਿਖ ਯੂਬ ਆਫ ਐਰਿਕਾ ਦੇ ਭਾਈ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੋਅਰ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਤੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਪਂ ਦਾ ਅਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖਨਦਾਨ ਕੀਤਾ।

ਕਿਉਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ

- ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਸਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦਾ ਦੌਰ ਤਕਰੀਬਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਮਕਬਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੋਡੀ ਬਹੁਤ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਿਟੇਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਾਨੂੰ ਅੱਜ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲੋ-ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਛਾਇਆ ਹੈ। ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਖਰਚ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਜ਼ਾ ਚੱਕ ਕੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਭਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਈ ਬੋਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੁਰ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ?

ਵਿਦਿਆ ਕੰਸਲੈਟੈਟ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਆਚਾਰਿਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਜਿੰਨੇ ਲੋਕ 12 ਜ਼ਾਮਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਰਾਂ ਲਈ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਲੋਂ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ 75 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। 60 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਣਾ ਮਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ 12ਵੀਂ ਵਿਚੋਂ 50 ਤੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਨੰਬਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਚੰਗੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਕੱਲੇ ਸੀ.ਬੀ.ਐਸ.ਈ. ਬੋਰਡ ਵਿਚੋਂ 12ਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ 5 ਲੱਖ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਾਂਦੀਕਿ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਵਰਗੀਆਂ ਵਧੀਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ 3-4 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧ ਕੇ 8 ਹਜ਼ਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਚੋਂ 50 ਤੋਂ 70 ਫੀਸਦੀ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਰੁੱਖ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਰਨ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਇਕੋ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਵਸਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਤੋਂ ਮਿਉਨਿਸ਼ਪ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤੀ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਥੇ ਰਹਿ ਕੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨਾ ਦੋਨੋਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਫਰਕ ਹੈ।

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਧੀਆ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਕਸਪੋਜ਼ੂਰ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਲ ਰੁੱਖ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿਦਿਆ ਸੈਟੋਰ ਭੋਪਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਕਸ਼ਿਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਿਉਚੀ ਹੈ, ਜਾਂਦੀਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸੁਧਾਰ ਸਪੈਸ਼ਲਾਈਜ਼ੇਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਤੁਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਰਸਤਾ ਲਭਾਵਣਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਵੀ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆ ਜ਼ਰੀਏ ਜਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸਣ ਦਾ ਵੀ ਫਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰ : ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੋਪੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲੰਘੀ 8 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਦੇਤਨ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਥੋਂ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੱਜੋਰਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜ਼ਮ 'ਤੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਅਤੇ ਅੱਥਰੂ ਹੋਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਸੋਪੀਆਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਜਵਾਨ ਪਥਰਾਅ ਵਿਚ ਧਿਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦਾ ਇਕ ਵਾਹਨ ਪਥਰਾਅ ਵਿਚ ਧਿਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਰੀਬੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 'ਸੋਪੀਆਂ ਚਲੋ' ਦਾ ਸੰਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀਨਗਰੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਕਰੀਬੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੀਕਿ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਥਰਾਅ ਦੇ ਚੇਤ੍ਰਾਸੈਨ ਮੀਡਵਾਇਜ਼ ਉਮਰ ਫਾਰੂਕ ਅਤੇ ਜੇ.ਕੇ.ਐਲ.ਐਫ. ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਹੋਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਥਰਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਲੋਂ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕੈਨੱਬਰਾ (ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ) : ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਪੱਤਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਵੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਡਿਪਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੂਲੀਆ ਗਿਲਾਰਡ ਨੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ।

ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਹੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੂਤਰਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਮੰਨ੍ਹਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਰੋਖਿਆ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇਕ ਟਾਸਕ ਫੋਰਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਨਜ਼ਰ

ਅਪੈਲ 2008 :	ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਵਿਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ।
9 ਮਈ 2009 :	21 ਸਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੌਰਵ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਮਾਰਕੁੱਟ।
20 ਮਈ 2009 :	ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।
24 ਮਈ 2009 :	ਸੁਰਵਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ 3 ਦੋਸਤਾਂ 'ਤੇ ਪੇਚਕਸ ਨਾਲ ਹਮਲਾ।
25 ਮਈ 2009 :	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੈਲਬੋਰਨ ਵਿਚ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ।
30 ਮਈ 2009 :	ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸੀਸ਼ ਨਾਲ ਕੁਟਮਾਰ।
2 ਜੂਨ 2009 :	ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਮਾਰਕੁੱਟ।
5 ਜੂਨ 2009 :	ਗਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨੂੰ ਮੈਲਬੋਰਨ ਵਿਚ ਕੁਟਿਆ।
7 ਜੂਨ 2009 :	ਵਿਕ੍ਰਾਂਤ ਰਾਜੇਸ਼ ਰਤਨ ਦੀ ਕਾਰ ਸਾਊਂਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਹਮੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹਮਲਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਧਰੇ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਮੰਡੇ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਲ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਪਸ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮੱਕ ਮਾਰਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਆਗ ਦੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਟਣਾ ਸੂਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤੀ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਟ ਅਲਬੰਸ ਨਾਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਟੀਲ ਦੀ ਰਾਡ ਮਾਰੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 8 ਟਾਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਪਏ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ

ਮੈਲਬੋਰਨ : ਸੈਟਾਰਲ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੇਫਾਰਟਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਗੰਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗੁੱਸੇ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਘੀ 3 ਜੂਨ ਦੀ ਸਵੇਰੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਰਧਾਲੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗੇਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਗੰਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦੀ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਾਹਨ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਨਾਅਰੇ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੁਟਮਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਖਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਅੰਡੇ ਵੀ ਹੋਏ ਆਏ ਹਨ।

ਗੈਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ, “ਅਸੀਂ ਭੱਜਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮੰਡਰਾਂ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਹੈ।” ਪਹਿਰੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ 21 ਸਾਲਾ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਥੀ ਵੇਖ ਰਹਿੰਦੇ ਵੇਖੇ ਪੁੱਛ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ‘ਚੋਂ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਘਰ ਮੁੜਦਿਆਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਟਿਆ ਗਿਆ।

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਸਾਹਮੇਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਗਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹਮਲਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਧਰੇ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸੂਬੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ‘ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਮੰਡੇ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਲ ਲਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੂੰਹ ‘ਤੇ ਮੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਆਗ ਦੇ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤੀ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਟ ਅਲਬੰਸ ਨਾਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਟੀਲ ਦੀ ਰਾਡ ਮਾਰੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 8 ਟਾਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਪਏ ਹਨ।

ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪ ਵੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਜਾਣਿਆ ਨੇ ਕੁਟਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਕ ਲਡਕੀ ਵੀ ਸਾਮਲ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਅੱਪਤੀ। ਆਰ.ਐਮ.ਆਈ.ਟੀ. ਵਿਚ

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਸਿਫਲੀ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ

ਉਤੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਰਸ਼ ਆਰਟਸ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਮੁੱਕ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੀਤੀ 9 ਜੂਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੈਟ ਅਲਬੰਸ ਨਾਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਘਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਟੀਲ ਦੀ ਰਾਡ ਮਾਰੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ 8 ਟਾਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਪਏ ਹਨ।

ਉਧਰ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਹ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਤੋ

ਬੁੱਢੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੁਰ ਕੁਰੇ

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਹਾਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਦਾਚਿਤ ਉਸਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਕਾਰ ਦਾ ਪਾਤਰ ਉਜ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਸੈਟ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋ ਕੇ ਹਟੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵਿਸ਼ਾਨੂੰ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 22 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵਧ ਮੈਂਬਰ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਯਾਨਿ ਕਿ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹਨ। ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਬਵੀ ਜੀਭੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੋਗ ਵਿਚ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਈ ਅੰਡਰ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਨ।

ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਪੰਚ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੋ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਘਰ 'ਚ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਤਾਂ ਇਕ ਹੈ ਪਰ ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੇਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਰਾ, ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਪਿਉ ਪੁੱਤਰ ਦੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੋਣਾ ਵੇਲੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤੱਡੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਇਕੋ ਚੁਬਾਰੇ 'ਤੇ ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਚੋਣ ਵੇਲੇ ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਤੱਡੇ ਲੋਗ ਵੀ ਦਿਖਦੇ ਹਨ। ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਬਣੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪੰਚ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ? ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਸੀਮਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਇਸ ਕਰਕੇ ਫਾਡੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਾਕਮ ਪਿਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਸੀਮਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹੋ ਕੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਪਿੰਡ ਇਸ ਕਰਕੇ ਫਾਡੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਾਕਮ ਪਿਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲੈ ਲਾਲਦਾ ਹੋਂ ਜਿਹਾ ਮਾਲਵੇ 'ਚ ਹੈ ਤਾਂ ਪੱਤੀਆਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤੇ ਪਤ੍ਰੀਆਂ-ਲਿਖਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਡਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਹੇਠ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਹਾਸਲ ਧਾਫਲ 'ਚ ਉਲੱਲ ਗਿਆ। ਸੰਤੁ ਅਮਲੀ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਕੋਰੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਤੇ ਬੁੱਢੇ ਵਾਰੇ ਭਾਰੀ ਵੇਟਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁਖੀ ਯਾਨਿ ਕਿ ਸਰਪੰਚੀ ਬਣ ਗਈ। ਸੰਤੁ ਵਿਚਾਰਾ ਭੁੱਕੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਕੁੱਠ ਖਾਂਦਾ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਦਾ ਇਕ ਜਾਂਅਕ ਕਮਲਾ-ਬਾਜਾ ਸੀ। ਵਿਚਾਰੀ ਤੋਂ ਚਾਅ ਨਾ ਸਾਂਭਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮੁਖੀ ਬਣ ਗਈ ਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾ ਕਿ ਤੂ ਸੰਤੁ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਆ ਤੇ ਅਤੁਰ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਪਿਰ ਕਮੇਂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋ।

...ਤੇ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਦੀ ਧੋਣ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮਾਹਾਂ ਦੇ ਆਟੇ ਵਾਂਗ ਆਕੜ ਗਈ। ਇਕ ਦਿਨ ਸੰਤੁ ਦੇ ਬੇਲੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੰਬੜਦਾਰ ਧਰਮ ਸਿੰਹੁੰ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੱਲ ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਸਕੂਲਾਂ ਫਿਸਪੈਸਰੀਆਂ ਦਾ ਮਹਿਕਮੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿੱਧੇ ਅੰਡਰ ਕਰਤੇ ਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੈਕ ਤਾਂ ਕਰੀਏ। ਤੇ ਵਿਚਾਰਾ ਧਰਮ ਸਿੰਹੁੰ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਖੀਵਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰੋ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਤਾ ਲਾਲ ਬੱਡੀ ਆਲੀ ਕਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਹੁੰ ਨੇ ਟੁੱਟੇ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਬਿਠਾਈ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਧੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸ਼ੀਪਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ।

ਅਨਪੜ੍ਹ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਨੇ ਮੇਜ 'ਤੇ ਪਥੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਚੁਕਿਆ ਤੇ ਧਰਮ ਸਿੰਹੁੰ ਵਲ ਕਰਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ ਵੇਂ ਹੈਡਮਾਸਟਰ ਇਹ ਏਨੇ ਨਾਂ,

ਜ਼ਮਾਨਾ ਭਾਵੇਂ ਲੱਖ ਬਦਲ ਜਾਵੇ ਪਰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲਣਾ ਅੱਖਾ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੈ। ਆਟਾ ਬਿਗੜ ਕੇ ਭਬਲਰੋਟੀ ਬਣਦੀ ਐ ਤੇ ਦੁੱਧ ਬਿਗੜ ਕੇ ਪਨੀਰ ਬਣਦੈ ਤੇ ਬੰਦਾ ਕਈ ਵਾਰ... ਉਹ ਬਣਦੈ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਵਿਲੀ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਐ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਈ ਨੀ। ਬੇਈਮਾਨ ਉਹ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਨਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ। ਨੀਵੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠੇ ਲੋਕ ਉੱਚੀਆਂ ਬਾਵਾਂ ਵਲ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਰਤ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅੱਰਤਾਂ ਵਰਤ ਘੱਟ ਹੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਕੰਧਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪਰ ਸੂਰਜ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਛਾਵੇਂ ਟੇਡੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਠੱਗ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋਣਾ ਕਦੇ ਅਧੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਵਰਨਾ ਨਾ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ 'ਮੁੰਗ ਟੇਕ ਮੰਤਰੀ ਬਣਦੀਆਂ ਨਾ ਲਾਲ੍ਹ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਰਾਬੜੀ ਦੇਵੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ। ਜੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੰਤਰ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਲਾਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌ-ਗਿਆਰਾਂ ਦਾ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਠ ਸੋਟਾ ਤਾਂ ਕੀ ਨਿਗੁਹ ਵੀ ਕੌਈ ਨੀ ਮਾਰਦਾ। ਪਹਾੜ ਖੜ੍ਹੇ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਜੇ ਭਾਬੀ ਕੱਬੀ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਨਾਣ ਉਹਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੰਮਦੀ ਚੱਟਦੀ ਆ ਤਾਂ ਮੌਮ ਹੋਈ ਭਾਬੀ ਹੀ ਆਖਦੀ ਐ 'ਨੀ ਉੱਠ ਵੇਖ ਨਨਾਣੇ ਕੌਣ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਆਇਆ... ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅੱਰਤ ਦੀ ਕਦਰ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ 'ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖਿਐ...' ਸੋਚਦੇ ਨੇ ਧੰਨ ਨੇ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਕਿਕਰ ਤੋਂ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂ ਵਾਲੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੀ ਅਤੁਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਜੱਗੋਂ ਤੇਰਵੀਂ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਐ... '

ਸਕੂਲ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੰਚਾਰਾਂ-ਵੀਹ ਮਾਸਟਰ-ਮਾਸਟਰਨੀਆਂ, ਬਾਕੀ ਵੱਡੇ ਨੀ ਸਕੂਲ?'

'ਸਰਪੰਚਣੀ ਸਾਹਿਬਾਂ ਇਹ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦਾ ਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਆਵਾ' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਬੋਲਿਆ।

'ਚੱਲ ਉਹ ਵੀ ਕੱਢ ਵੇਖ ਲੈਂਦੇ ਆ। ਨਾਲੋਂ ਸੁਣ ਜੁਆਕ ਬੱਕਰੀਆਂ-ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਇਜ਼ਜ਼ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੰਮਦੇ ਰੱਖਦੇ ਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ। ਨਾਲੋਂ ਤੂੰ ਵੀ ਟਾਈਮ ਸਿਰ ਆਇਆ-ਜਾਇਆ ਕਰ। ਨਾਲੋਂ ਤੈਨੂੰ ਪੈਂਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਕਮਾ ਹੁੰਦੇ ਮੇਰੇ ਅੰਡਰ ਆ ਗਿਆ।'

'ਨਾਲ ਜੁਆਕ ਆਂਦੇ ਸੀ ਮਾਸਟਰਨੀ ਚੰਨਣ ਕੌਰ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਨੀ ਆਉਂਦੀ ਸਕੂਲਾਂ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨੇ ਹੋਰ ਆਰ ਲਾ' ਤੀ।

'ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਆ ਉਹ ਹੈਡਮਾਸਟਰਾ?' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

'ਨਾ ਬਿਮਾਰ ਨਾ ਠਮਾਰ। ਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਤਾ ਛੁੱਟੀ ਕਿਹੜੀ ਹੋਈ?' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

'ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਜਵਾਨ ਲੰਬੜਦਾਰ ਨੇ ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਆ ਹੈ?' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

'ਨਾ ਗੱਲ ਸੁਣ ਹੈਡਮਾਸਟਰਾ' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

'ਹੈਡਮਾਸਟਰਾ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹੈ?' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ ਕਹਿ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

'ਨਾ ਗੱਲ ਸੁਣ ਹੈਡਮਾਸਟਰਾ' ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਿਪਲ

ਕੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ ਦਾ ਦੈਂਤ ਪਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਜਾਵੇਗਾ?

ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ

ਹਾਬਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਧੁੰਦ, ਧੂਆਂ, ਸਮੇਂਗ, ਜਹਿਰੀਲੀ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਪਾਠਕ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚੋਂ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਤਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁਖਗ ਬਾਣੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਹੋਣਗੇ।

ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਧੁੰਦ ਅਤੇ ਧੂਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਸਮੇਂਗ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਦੇ ਸੰਘਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬੱਦਲ ਵੀ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬੱਦਲਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਸਿੱਧਾ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਅਤੇ ਬੱਦਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੁਪਕਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਵਿਚ ਸਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਕਹਿਣਾ ਖੇਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਹ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਮੁੰਹ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਸਮੇਂ ਧੁੰਦ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਰੀਕ ਤੁਪਕਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਰੰਗ ਰਹਿਤ, ਬੁਸ਼ਬੇ ਰਹਿਤ, ਸਵਾਦ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਧੁੰਦ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਤੂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅੰਡਵਾਂਸ ਕੋਜ਼ਾਂ ਸਦਕੇ ਲਾਈਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਧੁੰਦ ਧੁੰਦ ਕੀਟੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ। ਧੁੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ, ਮਿਸਟ ਅਤੇ ਹੋਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਧੁੰਦ ਅਤੇ ਧੂਆਂ ਦੇ ਤੁਪਕਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਉਪਜਦੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਵਿਚ ਸਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਕਹਿਣਾ ਖੇਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਹ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਮੁੰਹ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਸਮੇਂ ਧੁੰਦ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਰੀਕ ਤੁਪਕਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧੁੰਦ ਰੰਗ ਰਹਿਤ, ਬੁਸ਼ਬੇ ਰਹਿਤ, ਸਵਾਦ ਰਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕੇਵਲ ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਜੋ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ, ਵਾਸਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਕੇਵਲ ਆਪਣਾ ਆਰਥਿਕ ਨਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਹਿੱਤ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਵਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਹਾਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਜੋ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ, ਵਾਸਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਕੇਵਲ ਆਪਣਾ ਆਰਥਿਕ ਨਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਨਹਿੱਤ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਬਚਾਓ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਰਾਲਾ ਨਹੀਂ ਵਿਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ।

ਹਾਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸਖ਼ਤਾਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਹੀ,

ਜਿਵੇਂ ਸਟੀਲ ਦਾ ਉਦਯੋਗ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਵੂਲਨ ਮਿਲ ਉਦਯੋਗ, ਕੈਮੀਕਲ ਉਦਯੋਗ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਉਪਰ ਆਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗ, ਟੈਨਰੀਆਂ ਅਤੇ ਚਮਤੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਵਿਖਾਵੇ ਵਜੋਂ ਟਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੌਡ, ਬੈਂਡ ਅਤੇ ਸਲੱਜ ਨੂੰ ਤੇਝੜ ਲਈ, ਪਲਾਂਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਇਹਨਾਂ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਢੇਣ ਪੱਖੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਕਾਰਬਨਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 0.03% ਅਤੇ ਵਿਤੀ ਔਕੜਾਂ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਲਾਂਟ

ਉਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਸੂਰਜ ਦੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰੈਡੀਏਸ਼ਨ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਵਨਾਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਰੋਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਖੁੰਦ ਆਪ ਆਪਣੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣਕਰਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨਸਾਨ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਆਤਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਲ ਸੇਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਧਰਤੀ ਉਪਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਰੋਖਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ?

ਧਰਤੀ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿਚ 78% ਨਾਈਟਰੋਜਨ, 21% ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ 1% ਹੋਰ ਗੈਸਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ 0.03% ਕਾਰਬਨਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਾਰਬਨਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 0.03%

ਵਿਖਾਵੇ ਲਈ ਹੀ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਖਾਤਰ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੀ-ਸਾਈਕਲ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਸੂ, ਪੰਡੀ ਅਤੇ ਖੇਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਪ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਸੂਧਨ ਜਿੱਹਦਾ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਲਈ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਵੀ ਇਕਾਲੋਂ ਜਿੱਕੇ ਕਿਵੇਂ ਕਾਰਬਨਡਾਈਅਕਸਾਈਡ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇਤ-ਛਾਡ ਹੈ।

ਕੇਵਲ ਹਵਾ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਨਾਪ ਰਹੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਕਈ ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਮਿਸਟ, ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬਰਫ ਦੀ ਸ਼ਕਲ 'ਚ ਛਿੱਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਖਮਿਆਜਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਪ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂਕਿ ਪਸੂਧਨ ਜਿੱਹਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਾਨਲੋਵਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੇਕਾਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੋਂਗਾਂ ਕਾਰਨ ਹਵਾਵਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਪੀਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਊਂਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫਲੂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕੋਪ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਮੀਂਹ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ, ਉਜ਼ੋਨ ਦੀ ਪਰਤ ਦਾ ਟੁੱਟਾ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਲਈ ਹੋਰ ਵੀ ਆਤਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਤੋਂ ਵਧਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਰਫ ਦਾ ਪਿੱਖਲਣਾ, ਗਲੇਸੀਅਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਫੁਬਣਾ, ਯਾਨਿ ਕਿ ਪਰਲੋ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਸਰਵਨਾਸ਼ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਅਪ੍ਰੈਲ 1997 ਵਿਚ ਰੁਸ ਵਲੋਂ ਪੁਲਾਤ ਵਿਚ ਦਾਗੇ ਗਏ ਰਾਕਟਾਂ ਵਲੋਂ ਫੁੱਕੇ ਗਏ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ (ਕੈਰੋਸੀਨ ਆਇਲ) ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਨਾਲ ਭਿਆਨਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਸੁਟ ਦੇਖੇ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਜ਼ਾਖਸਤਾਨ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸੇਟੇਟ ਦੇ ਅਸਮਾਨੀ ਖਲਾਅ ਉਪਰ ਵੀ 12 ਮੀਲ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਨਜ਼ਾਰੇ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹਵਾ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨਾਲ ਰੂਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਧਰਤੀ ਉਪਰਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਗਿਆਨੀ ਜਿੱਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਤਿ ਸੰਵੱਡਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰੂਸ ਵਲੋਂ ਦਾਗੇ ਗਏ ਰਾਕਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਸਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ 'ਸਹਾਰਾ ਡੈਜ਼ਰਟ' ਦੇ ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਧੂੜ-ਕਣਾਂ ਦੇ ਹੁੰਝੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉੱਤਰੀ ਯੂਰਪੀ ਖੇਤਰਾਂ ਉਪਰ ਵਿਖਾਵੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਆਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵ

ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਲਈ ਸਰਬਉਤਮ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮਾਤਰ ਸਨ। 1912 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ 1947 ਤੱਕ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਰਬਾਬੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਾਫੀ ਲਾਹੌਰਵੰਦ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ। ਇੰਝ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਬੜਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਰਾਗੀ ਸੰਗੀਤਕ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਗੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਭਾਈ ਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਫੱਕਰ, ਭਾਈ ਸੁਰਮੁੱਖ ਸਿੰਘ ਫੱਕਰ, ਭਾਈ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਾਗੀ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਛੱਕਿਆ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸਨ- ਭਾਈ ਨਸੀਰਾ, ਭਾਈ ਸੁਦਰਸਨ, ਭਾਈ ਰਸੀਦਾ। ਖਾਸ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਵੀ ਰਾਗੀ ਸੱਦੇ ਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਸਨ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ

“ਸੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੇ ਮੇਰੀ ਮਾਣੇ” ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵੁਕ, ਸਧੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਧੀ ਸੰਵਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਮੌਨੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਨੀ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ 1952 ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਗਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਰੇਡੀਓ ਅਨਾਉਂਸਰ ਨੇ ਬੜੇ ਹੀ ਸਾਇਸਤਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਹੁਣੇ ਉੰਘ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗਾਇਆ ਸ਼ਬਦ ਸਰਵਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ।” ਮੇਰੇ

ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਅੰਜਲਾ

ਪਿਤਾ ਸ. ਸੁਚੇਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਈ ਗਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਿੱਠੀ, ਜਾਦੂਸ਼ਈ, ਲਚਕੀਲੀ ਅਤੇ ਭਾਵੁਕ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਵਾਬਸਤਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ. ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਈ।ਸੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ, ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਸ ਪਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਈ ਸਮੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਇੱਤਤ ਨਾਲ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਵੇਂ ਹੀ 1952 ਦੀ ਉਸ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚਦੇ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਾਰ ਮਾਣ-ਤਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਰ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਰੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਮਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰਥਲਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਮਹਿਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਸੱਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ 15 ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲਾਈਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਆਪਣੇ
ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਕਾਫੀ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤਾਨਪੁਰਾ ਸਾਜ਼
ਕਾਫੀ ਗਿੱਠੀ ਵਿਚ ਮੱਝਦ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਮਾਸਟਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਫਗਵਾਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ
ਦੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਥ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਤਾਨਪੁਰਾ ਚੁਣਨ
ਲਈ ਅਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੁਹੁਤੇ ਦੂਜੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਸਾਜ਼ ਲਿਆਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਸਟਾਟ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ
ਸਾਜੀ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸੰਸਕ ਬਣ ਗਿਆ।
ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਸਮੇਂ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ
ਲਈ ਜੋਰ ਦਿੰਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਵਾਇਲਨ ਵਾਦਕ ਭਾਈ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਲਈ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ
ਉਤਸਕ ਰਹਿੰਦਾ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੈਨੂੰ ਮਰਹਮ ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਿਦੇ ਤਾਂ ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਉਸ੍ਤੁਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੁਪਰਿਹ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਉਮਰ ਭਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਦੌਸਤ ਰਹੇ। ਜਨਵਰੀ 1972 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਤੋਂ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਕਾਫ਼ੀ ਉਦਾਸ ਰਹੇ। ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਾਰਿਸ ਧੋਥੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੇਖੂਪੁਰਾ, ਗੁੜਜਰਾਂਵਾਲਾ, ਲਾਇਲਪੁਰ ਅਤੇ ਮਿਟਗੁਮਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਾਦ ਵੀ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਡੇ ਵੇਲੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਲਾਇਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੈਂਡਮਾਸਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਸ. ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਬੜਾ ਕੁਝ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਦਾ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕੋਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ

करदे रहे

ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਸੰਨ 1900 ਵਿਚ ਪੱਥਰੀ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁਲਤਾਨ ਡੱਬੀਜ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਵਿਚ
ਪੈਂਦੇ, ਨਿਸਬਤਨ ਰੁਲੇ-ਖੁਲੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ 'ਮੁੱਲਾ ਹਮਜ਼ਾ'
ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਜ਼ਿਲਾ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸਾਨ ਭਾਈਚਾਰੇ
ਕਰਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਇਕ ਪ੍ਰਮੁੰਖ
ਜ਼ਿਲਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਥੇ ਸਿੰਘ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼
10 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਸਨ, ਪਰ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਤਕਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ
ਉਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਿੰਖੀ ਦੀਆਂ
ਕਾਫ਼ੀ ਡੂੰਘੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ
ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ
ਦੀ ਰਵਾਇਤ ਮੱਜ਼ੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੋ ਉੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ
ਸਨ-ਭਾਈ ਹਜੂਰਾ ਸਿੰਘ। ਉਹ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ
ਸਤਿਕਾਰਤ ਪਿਤਾ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਹੀ
ਮੁੱਢਲੀ ਉਮਰ, ਲਗਭਗ 6 ਤੋਂ 10
ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਭਾਈ ਹਜੂਰਾ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ
ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਬਾਕਾਇਦਾ
ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਪਜੀ
ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਰਹਿਰਾਸ ਕੰਠ
ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। 12 ਸਾਲ ਦੀ
ਉਮਰ ਤੱਕ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ
ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਬਦ ਯਾਦ ਕਰ ਲਏ ਸਨ।
ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
“ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਰਾਗਾਂ” ਅਤੇ
ਹੋਰ ਆਮ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ
ਸਿੰਘ ਲਈ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ
ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ
ਗ੍ਰਾਮਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਇਕ ਉਮਰ
ਭਰ ਦਾ ਸੌਂਕ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਸੌਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ

ਡਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ, ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ 400 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਿਖਰ ਛੂਹੀ। ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ “ਖਿਆਲ ਸੈਲੀ” ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮੇਂ ਉਦੈਂ ਹੋਣੀ ਸੂਰੂ ਹੋਈ, ਪਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਖਰ ਛੂਹੀ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮੁੰਝ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿਆਲ ਸੈਲੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਧੂਪਰਦ ਸੈਲੀ ਵਿਚ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨ ਆਵਾਜ਼ ਅਡੇ ਵਿਲੱਖਣ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਦਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗਾਇਨ ਹਨ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਧ ਤੱਕ ਬਹੁਤੇ ਰਥਾਬੀ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਿਆਲ ਸੈਲੀ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰਤ ਬਣਾਇਆ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਉੱਚਾ-ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਉੱਪਰ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥ ਗਵਾਚ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਪਰ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੁਬਦਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਉੱਪਰ ਵਧੇਰੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਛੋਟੇ ਅਲਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਿੰਧੇ ਮੱਧ ਲੈਅ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਇਕੋ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਸੁਬਦ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਵਾਰੀ ਉਹ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰੁੱਤ ਲੈਅ ਨੂੰ ਪੁੰਦਰੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਬਦਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਬਣੀ ਰੱਖਿੰਦੀ ਸੀ। ਇਹੋ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਦੀ ਆਪਣਾਈ ਗਈ ਇਸ ਸੈਲੀ ਨੂੰ “ਛੋਟਾ ਰਾਗ ਸੈਲੀ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਸੂਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਸ ਸੈਲੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਥਾਬੀ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਖਿਆਲ ਸੈਲੀ ਦੀ ਲੰਮੀ ਤਾਲ

ਲਾਲ, ਭਾਈ ਚਾਂਦ, ਭਾਈ ਤਾਬਾ ਆਦਿ ਸਮਾਲ ਸਨ।
ਮਹੰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1925 ਵਿਚ
ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੀ
ਹੋਈ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ
ਗਈ। ਇਸ ਦਾ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
ਵਿਖੇ ਸੀ। ਅਣੁਵੰਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੰਦੀ
ਸੂਬਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ।
ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ
ਲਈ ਗਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ
ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ
ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਰਾਗੀਆਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਹੋਣੇ ਸੂਰੂ
ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮੰਦਰ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ
ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਲਾਇਲਪੁਰ, ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ,
ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਅਮੀਰ ਸਿੱਖ
ਸੰਗਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ
ਭਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਖੂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ
ਅਕਸਰ ਹੀ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਲਾਇਲਪੁਰ,
ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾਨਗਰ, ਟੋਬਾ ਟੇਕ ਸਿੰਘ,
ਸਮੁੰਦਰੀ, ਚਿਕਾੜਾ, ਜਤ੍ਰਾਵਾਲਾ, ਮੰਡੀ ਬੁੜੇਵਾਲ ਅਤੇ ਗੋਜਰ
ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਤਰ ਪੱਛਮੀ ਸਰਹੰਦੀ ਸੂਬੇ, ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੁਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਈ ਧੂਨ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਿੰਖ ਵਸ੍ਤਰੀ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ ਅਕਸਰ ਹੀ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੰਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਏ। ਉਹ ਜਿਥੇ ਵੀ ਪੂਰ੍ਹੇ, ਸਿੰਖ ਭਾਈਦਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਾਰ ਸਰਧਾ ਅਤੇ ਇੱਜਤ ਬਖਸ਼ੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਅਤੇ ਸੁਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਬਦ ਚੌਂਕੀ ਸੀ ‘ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ’। ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਮ ਵੇਲੇ ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਾਈ ਜਾਂਦੀ। 1935 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੌਂਕੀ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਬੇਹੁਦ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਉਹ “ਅਸਰਾਜੇ ਟੁੰਡੇ ਦੀ ਧੂਨੀ” ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੇਹੁਦ ਮਾਹਿਰ ਸਨ। ਮੈਂ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਤਾਨ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸੂਝੀ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਤੱਕ “ਅਸਰਾਜੇ ਟੁੰਡੇ ਦੀ ਧੂਨੀ” ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਤਿੰਨੋਂ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ। ਭਾਈ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਗਤੀ ਕੁਝ ਤੇਜ਼ ਸੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਜ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਗਾਇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਅਸਰਾਜੇ ਟੁੰਡੇ ਦੀ ਧੂਨੀ” ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਤਨਿ ਕਿਅਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਸਨ। ਉਹ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੇਸ਼ਾ ਪਾਬੰਦ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਾਹੌਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕੋ ਇਕ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸੀ, ਉਥੇ 1937 ਵਿਚ ਆਰਟ ਸਟੂਡੀਓ ਕੰਪਲੈਕਸ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਿਮ ਨਾਅਤ ਅਤੇ ਕਵਾਲੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਸਿੱਖ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਜਨ ਗਾਇਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟ ਸਟੂਡੀਓ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਾਲ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਹਿਬ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਟਾਫ ਆਰਟਿਸਟ ਬਣ ਗਏ।

ਇਕੋ ਸਬਦ ਨੂੰ ਕਈ ਕਈ ਰਾਗਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਕੀਤੇ। ਕੁਝ ਰਾਗ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਠਾਠਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਉੱਪਰ ਗਏ ਜਾਣ ਲਈ ਹਨ। ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ
ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਭਾਈ
ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੇਖੂਪੁਰ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ
ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਰੋਜ਼
ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਈ ਚੌਂਕੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।
ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਤ ਕਿਹਾ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ
ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਿਫਟਾਂ ਵੀ ਸਨ। ਉਹ ਸਿੰਘ
ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ
ਸਨ। ਉਹ ਰਗਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ ਸਨ
ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਰਾਗੀ ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਇਹੋ
ਜਿਹੇ ਹੀ ਇਕ ਮੰਨਿਤ ਨੇ ਭਾਈ ਸਮੁੰਦ ਸਿੰਘ ਵਿਚ 12 ਸਾਲ
ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਢੀ ਪੁਤਿਭਾ ਵੇਖੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰ
ਦਿੱਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
ਇਕ ਸੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੀ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ। ਧਰੂਪਦ
ਸੰਗ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਾਇ ਸੰਗੀਤ ਕੇ ਲਿ ਗਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਿਨ ਸਮੇਂ ਵਾਹਿ

କବିତା

ਗਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਵੇਂ ਬਲੋਕਿਸ਼ ਵੇਲੇ, ਕਹਿੰਦਾ ਕਾਹਉਂਦਾ ਨਾ ਸਹੀ, ਪਰ ਇਕ ਵਸਟਾ ਰਸਦਾ ਘਰ ਸੀ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਸਾਇਟ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਕੱਚਾ ਵਿਹੜਾ, ਫਿਰ ਵਰਾਂਡਾ, ਫਿਰ ਇਕ ਦਲਾਨ, ਉਹਦੇ ਪਿਛੇ ਫਿਰ ਵਿਹੜਾ, ਫਿਰ ਦਲਾਨ, ਫਿਰ ਅਧਾ ਕੁ ਚੌਂਕਾ, ਅਧਾ ਕੁ ਵਿਹੜਾ, ਫਿਰ ਦਲਾਨ, ਉਹਦੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਪੱਕੀਆਂ ਇਟਾਂ ਦਾ ਦਲਾਨ, ਉਸਦੇ ਪਿਛੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੁਜਾ ਪਾਸਾ।

ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਇਥੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਭਰਾ ਕੱਲੇ
ਕੱਲੇ, ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨੂੰ

- ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ -

ਇਸ ਟੱਬਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਫ਼ਾਇਦਾ ਸੀ। ਸੰਗਰਾਂਦ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦੇਗ ਬਣਦੀ ਤਾਂ ਕਈ ਕਮ ਖਰਚ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਘੌਂ ਸਰਧਾਲੂ ਟੋਕਾ-ਟਾਕੀ ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦੇ - “ਦੇਗ ਬਹੁਤੀ ਬਣਾ ਲਈ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ” ਪਰ ਉਦੋਂ ਸਭ ਹੱਕੇ ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ, ਜਦੋਂ “ਆਗਿਆ ਭਾਈ ਅਕਾਲ ਕੀ” ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਈ ਸੰਗਤ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕਦੀ। ਅੰਦਰ ਸਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਥਾਂ ਨਾ ਲੱਭਦੀ। ਇਧਰ ਸੰਗਤ ਨੈਣ ਮੁੰਦ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ‘ਚ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਹੁੰਦੀ, ਉਧਰ ਇਸ ਟੱਬਰ ਦੇ ਜੀ, ਮੱਥਾ ਟੇਕੇ ਬਗੂਰ, ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ, ਛਿਪ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ। ਪਰ, ਇਸ ਟੱਬਰ ਦੇ ਜੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਆਂ ਗਿਨ ਗਿਨ ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਲਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਤਰਬੂਜ ਦੇ ਬੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਲਹਿਦਾ ਹੀ ਪਛਾਣੇ ਜਾਂਦੇ। ਤੁਲਾਨੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਆਮਦ ਦਾ ਭੇਡ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਆਂ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਨਿਆਇਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ‘ਚ ਫੜੀਆਂ ਪਿਤਲ ਦੀਆਂ ਕੌਲੀਆਂ ਤੋਂ, ਜੋ ਹੱਦੋਂ ਡਿਗ ਡਿਗ ਪੈਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਦੀਆਂ ਟੱਲੀਆਂ ਵਾਂਗ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀਆਂ, “ਪਿਛੇ ਹਟ ਜਾਓ ਬਦੀ”

ਨਘੋਚੀ ਵਰਤਾਵੇ, ਪਿਆਰਾ ਸੌਂਹ ਨੂੰ ਵਖ਼ਤ ਪੈ ਜਾਂਦਾ
ਕਿ ਹੁਣ ਪ੍ਰਸਾਦ ਪੁਰਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੰਡਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੂਗਰ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।
ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤ ਜਾਂਦੇ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰਬੂਜ਼ਕਿਆਂ ਦਾ ਕੌਲਾ
ਕੱਲਾ ਜੀ, ਠੋਕ ਠੋਕ ਕੇ, ਮੱਥਾ ਟੇਕਦਾ ਤੇ ਬਾਹਰ
ਨਿਕਲ ਆਉਂਦਾ। ਅੱਧੀਉਂ ਵਧ ਸੰਗਤ ਇਕੋ
ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਦੇਖ, ਇਵੇਂ ਲਗਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਬੀਜ
ਤਰਬੂਜ਼ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ ਹੋਣ।

” ਉਹੁ ਰੋਣਕਾਂ ਹੁਣ ਗਾਇਖ ਹਨ। ਜੀਆਂ
ਦਾ ਭਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਟੱਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਣਕਾਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਕਲ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਉਜ਼ਤ
ਕੇ ਜਾਂ ਉਹ ਕੇ ਕਹਿ ਲਉ, ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ,
ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌਂਚੇ
ਮਕਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਬਰਸਾਤਾਂ ‘ਚ ਖੁਰ ਖੁਰ
ਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਂਦੇ
ਮੁਰਿਦਿਆਂ ਦੇ ਟਿਲੇ, ਮਹਿਜੋਦੜੇ ਦੇ ਥੋਹ ਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦੀਆਂ।

ਇਸ ਥੋਹ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਦ ਇਥੋਂ ਉਜ਼ਤੇ,
ਨਾ ਸੱਚ ਉਠੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਕੋਈ
ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ। ਖੋਟਾ ਪੈਸਾ ਜਿਧਰਲੀ
ਜੇਬ 'ਚ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਫਰਕ
ਪੈਣਾ ਹੋਇਆ! ਪਰ ਇਸ ਥੋਹ ਦਾ ਗੁਆਢੀ
ਉਸ ਦਿਨ ਭੁੱਬੀ ਰੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ
ਚਾਰੇ ਖੋਟੇ, ਸੱਚ ਸਕੇ ਭਰਾ, ਆਪੋ ਆਪਣੇ
ਟੱਬਰ ਟੀਰ੍ਹ - ਕਿੱਛੂ, ਗੀਢਿ, ਹਾਧੀ ਅਤੇ ਸੰਦੀਲ
ਦੀਆਂ ਤਮਾਸ ਚਾਚੀਆਂ, ਤਾਈਆਂ ਤੇ ਭਰਜਾਈਆਂ ਸਮੇਤ,
ਇਥੋਂ ਉਠ ਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੁਸਰੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਵਾਸੇ ਸਨ।

ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਦੀ, ਸੁਆਮੀ ਦਾ ਤਾਂ ਇਕ ਪਸੇ ਰਿਹਾ, ਪਿੱਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ, ਕਦੀ ਵੀ, ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਆਰਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ, ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ, ਦੂਧ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਧਾਰਾਂ ਕੀ ਸਿਰ ਨੌਹੁੰ ਨੂੰ ਖੱਟੀ ਲੱਸੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ। ਆਖ ਦਿੰਦੇ, “ਗਈ ਨੇ ਕੱਟੀ ਨਲ੍ਹਾ ‘ਤੀ।” ਦਾਲ ਦੀ ਕੱਲੀ ਮੰਗਣ ਗਿਆਂ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦੇ, “ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅੱਜ ਛੁੱਲੀਆਂ ਚੱਥ ਕੇ ਸਾਰ ਲਿਆ”, “ਅੱਜ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਗੰਨੇ ਚੂਪ ਲਏ”, “ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਹੋਲਾਂ ਕਰ ਲਈਆਂ” ਜਾਂ “ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਖਰਬੂਜੇ ਖਾ ਲਏ।” ਕਦੀ ਕਦੀ ਤਾਂ ਬਢਾ ਹਾਸੇ ਹੀਣਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਅਥੇ, “ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਨਿਆਣੇ ਜਾਮਣ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਏ।” ਜਿਵੇਂ ਜਾਮਣ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ ਅਸਮਨ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਹੋਣ। ਸਾਲ ਭਰ ਮੱਕੀ, ਬਾਜ਼ਰਾ ਤੇ ਜੋਂ ਖਾਂਦੇ। ਕਣਕ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂ ਬੋਂਡੀ ਬਹੁਤੀ ਅੱਖੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਲੋਤਵੰਦ ਦਾ ਲਹੂ ਪੀਂਫੀ ਲਈ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ। ਜੋਂ ਖਾਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕੋਈ ਦੇਖ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਆਖਦੇ, “ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਦੀ ਕਣਕ ਖਾ ਕੇ ਮਰਨਾ!” ਫਲ ਫਰੂਤ ਜਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ ਮੋਹਰੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਡ੍ਹੁਦ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੋਂ ਅਜਿਹਾ ਬੀਜ ਲਿਆਉਂਦੇ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁੱਪਾਂ ਤੇ ਗੁਹਾਰੀਆਂ ਨਲੋਂ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਬੱਡਾਂ ਨਾ ਮੁਕਦੀਆਂ। ਕਣਕ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਲ ਬਾਣਦ

ਦੇਸੇ ਨੂੰ ਹੁੰਜਾਂ ਮਾਰ ਕਹਿੰਦੇ, “ਊਣੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਦੋ ਲੈ ਲਿਓ।” ਲੋਕ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸੂਣੇ ਢਾਡੀਆਂ, ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਤੇ ਲੀਫ਼ਰਾਂ ਦੇ ਭਾਸੂਣਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਇਹ ਚਟਕਾਰੇ ਲਾ ਲਾ ਖਾਧੇ ਫੁਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਕੰਮ ਸੁਆਰਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੁਰਾਣ
ਵਿਚ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ
ਕੰਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਮਨ
ਪਰਚਾਰੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਗਲਾਂ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਰੇਡੀਓ,
ਯਾਨਿ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ, ਚਾਹ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਟਾਪਉਣ
ਲਈ ਬੱਕਰੀ ਤੇ ਅੜੇ ਸੁੜੇ ਲਈ ਆਤ੍ਮ ਰੰਗੇ ਕੱਪੜੇ। ਨਾਲੋਂ
ਖੋਟਾ ਪੈਸਾ ਤਾਂ ਤਦ ਹੀ ਖੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਟੀ 'ਤੇ
ਚਲਾਉਣਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਮੌਰੀ ਕਰਕੇ ਗਲ 'ਚ ਲਟਕਾਉਣਾ ਹੋਵੇ,
ਫਿਰ ਖਾਰਾ ਕੀ ਤੇ ਖੋਟਾ ਕੀ!

ਖੱਟੇ ਸਿਕਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਥੋਹ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਸੁਆਮੀ
ਦਾ ਘਰ, ਭੁੱਗ ਵਸਦਾ ਰਸਦਾ ਵੀ ਉਜ਼ੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਦਿੰਦਾ। ਨਿਕੀਆਂ ਨਿਕੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਚ ਘਿਰਿਆ ਅੱਧਾ ਕੁ ਵਿਹੜਾ
ਅੱਧਾ ਕੁ ਵਰਾਂਡਾ, ਫਿਰ ਇਕ ਕੋਠੜੀ ਤੇ ਬਸਾ। ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ
ਇਕ ਚੁੱਲ੍ਹਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਇੱਝ ਮੀਗਣਾ ਖਿਲਰੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਝੀਰੀ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਬੱਕਰੀ ਮੀਗਣਾ ਭੁੰਨ ਕੇ
ਹਟੀ ਹੋਵੇ।

ਅੰਗਿਉਂ ਲੰਘਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਿਆਣੇ “ਸੁਆਮੀ ਜੀ” ਆਖ ਕੇ, ਕੋਈ ਉਤਰ ਉਡੀਕੀ ਬਗੈਰ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ। ਕੋਈ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜੁਰੂਰਤ ਵੀ ਨਾ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਸੁਆਮੀ ਘਰੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਉੱਝ ਲੰਘਦੇ ਵਡੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਆਮੀ ਸੀ, ਕੋਈ ਗਿਆਨੀ ਕਰਮ ਸੌਂਭ ਬੇਤ੍ਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਘਰ ਅੰਗਿਉਂ ਲੰਘਦੇ ਰਾਣੇਵਾਲ, ਬਾਗ, ਅਟਾਰੀ, ਸੇਖੂਪੁਰ ਜਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਹ ਭਰੇ ਸਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਨਾਲ ਨੂੰ ਕੇ ਮੰਜੇ ਦੇ ਸਿਰੂਹੇ ਬਹਾ ਕੇ, ਚਾਹ ਪੀਤੇ ਬਗੈਰ ਲੰਘਣ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਸੁਆਮੀ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਾਚੇ “ਚੰਗਾ” ਅਧਦਾ, ਜੋ ਦੰਦ ਹੁੰਦੇ ਸੁੰਦੇ ਬੋਡੇ ਜਾਪਦੇ ਮੂੰਹ ‘ਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ ‘ਬੁੜ ਬੁੜ’ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ। ਘਰ ਮੁਹਰਿੰਦੀ ਲੰਘਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਪੁਜਦਾ ਪੁਜਦਾ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਵੈਸੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ
 ਬੱਕਰੀ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਬੱਕਰੀ ਕਾਹਦੀ, ਕਿਸੇ ਆਹਲਾ
 ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਮੋਹਰੇ ਲੱਗੀ ਇੰਨ ਆਉਟ ਦੀ ਪਲੇਟ

ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕੰਨ ਪਟਕਾ ਕੇ “ਮੈਂ ਹ ਹ ਹ” ਕਰ ਦਿੰਦੀ। ਸੁਆਮੀ ਘਰੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬੱਕਰੀ ਨਾਲ ਦੇ ਤੌੜ ਚ ਉਗੇ ਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਗੇ ਪਰੇ ਨੂੰ ਲਪਰ ਲਪਰ ਮੁੰਹ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਸਦੇ ਵਿਹੜੇ ‘ਚੌਂ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿਸਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੀ ਹਰ ਜਣੇ ਖਣੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਖਿਚਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ‘ਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦਾ। ਉਹ ਘਰੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁੱਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਬਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬੰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਲੱਗਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਖਿਆ। ਜਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ‘ਚ ਕੋਈ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਘਰ ਵਿਚ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਮਤਲਬ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਆਮੀ ਜੀ ਆਖਦੇ, ਪਰ ਚਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਨਿਕੇ ਨਿਆਣੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ
“ਸੁਆਮੀ” ਆਖਦੇ। ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਦੇਖੋ ਕਿਡਾ ਅਜ਼ੀਬ ਬੰਦਾ
ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਪ ਦਾਇਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ “ਜੀ”
ਕਿਸ ਬਲਾ ਦਾ ਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ
ਸੋਕਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਅਹੁਤੀ ਸੀ। ਗੱਲ ਵੀ ਕਾਹਦੀ,
ਮਿਰਦ ਇਹੀ ਪੁੱਛਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, “ਉਦੀ ਭੀਡੀ, ਤੇਰੀ ਤਾਈ
ਕਿਥੇ ਆ?” ਅੱਗਿਉਂ ਭੀਡੀ, ਘਾਸਾ, ਤੁੜੀਆ, ਟੈਪੂ ਤੇ
ਓਟਲ ਉਚੀ ਉਚੀ “ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਗਈ, ਮੇਲਾ ਦੇਖਣ ਗਈ”
ਕਰਦੇ ਐਹ ਗਏ, ਐਹ ਗਏ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੁਆਮੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਕਿਉਂ? ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆੜ ਰੰਗੀ ਕਮੀਜ਼

સ્વરૂપ-ની

ਪਾਣੀ ਹੁੰਦੀ, ਚਿੱਟਾ ਪਜ਼ਮਾ ਜਾਂ ਕਦੀ ਕਦੀ ਆਤੂ ਰੰਗੀ ਧੋਤੀ। ਇਸੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਅਤੇ ਸਾਦੀ ਜਿਹੀ ਪੱਧ ਬੰਨ੍ਹਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਮੀਂਹ ਭਿੜੀ ਕਰਣ ਵੰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਕੱਦ ਵੀ ਖਾਸ ਉਚਾ ਲੰਮਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਦੀ ਕੌਡੀ ਜਿੰਨਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਿਆ। ਉਦਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸੀ ਕਨਾਲ ਕੁ, ਸੀ ਵੀ ਬੜੀ ਟਿਕਾਣੇ ਸਿਰ। ਇਤਨੀ ਟਿਕਾਣੇ ਸਿਰ ਕਿ ਅੱਧੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕਨਾਲ 'ਚ ਜੰਗਲ ਪਾਣੀ ਉਤਰਦਾ। ਨਾ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਨਾ ਵਟਾਈ 'ਤੇ। ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਨਾਲ ਥਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਰੜਕਦੇ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਕਨਾਲ ਰੜਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਇਹ ਰੜਕਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਸੁਆਮੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰੜਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਕਦੀ ਵਰ੍ਹੇ ਛਮਾਹੀਂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਆਮੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸੀ ਜੁ ਕਨਾਲ ਨੂੰ ਦੋ ਕਨਾਲ ਕਰਨ ਬਾਬਤ ਸੌਚਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਬਾਣੀਆ ਸੀ, ਜੋ ਵੇਚ ਵੱਟ ਕੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਂਦਾ। ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਕਨਾਲ ਹੋਈ ਨਾ ਹੋਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ “ਗੁਰੂ ਭਲਾ ਕਰੋ” ਕਹਿ ਛੱਡਦਾ।

ਇਸ ਕਠਾਲ ਬਾਂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਆਮਣ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਲੱਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੱਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਜੁਬਾਨ ਤੋਂ ਹੀ ਲੈਂਦੀ। ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਗਏ ਨੂੰ ਵੀ ਰਤਾ ਕੁ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਆਉਂਦੇ ਦਾ ਬਤੇ ਜ਼ੋਂ ਖੜੋਸ਼ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀ, “ਬੇਹੁ ਹੋਇਆ, ਕਿਥੇ ਖੇਡ ਖਾ ਕੇ ਆਇਆਂ। ਤੜਕੇ ਦੀ ਚਾਹ ਖੁਣੋ ਮਰੀ ਪਈ ਅਂਾਂ ਦੇਖੀ ਜਾਨੀ ਅਂਾਂ, ਕਦ ਮਰਦਾ” ਸੁਆਮੀ ਚੁਪ ਗੁਝ੍ਹ ਤੇਜ਼ ਕਦਮੀਂ ਇਧਰ ਉਧਰ ਪੁੰਮਦਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਤੀਲੀ ਮਾਜਦਾ ਫਿਰ ਕੱਪ ਧੋਦਾ ਚੁੱਲੇ ‘ਚ ਅੰਗ ਬਾਲਦਾ, ਪਤੀਲੀ ‘ਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਡੇਢ ਕੱਪ ਪਾ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ‘ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਤੇ “ਬੇਹੁ” ਤੇ “ਖੇਹੁ” ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਮੇਲ ਬਾਬਤ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ।

ਫਿਰ ਗਲਾਸ 'ਚ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਬੱਕਰੀ ਚੋਣ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ।
ਪਰ ਇਹ ਬੱਕਰੀ ਕਾਹਦੀ ਸੁਆਮਣ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ ਨਿਰੀ। ਹੱਥ
ਲੋਣਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਰਿਹਾ, ਸੁਆਮੀ ਰਤਾ ਕੁ
ਬਣਾਂ ਵਲ ਝਾਕਦਾ ਤਾਂ ਟੱਧ ਕੇ ਅੰਹ ਜਾਂਦੀ॥
ਉਸ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਪੈਂਦੀ ਕਿ ਬੱਕਰੀ ਨੂੰ ਵੀ
ਅਪ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲ ਸਕੇ। ਵਰਾਂਡੇ 'ਚ ਥੈਠੀ
ਸੁਆਮਣ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦਾ ਬੱਕਰੀ ਪੁੱਧਰ
ਦੇਖ ਕੇ, ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਹੀ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਨੁਦੀ, “ਕੰਜ਼ਰਾ,
ਤੈਨੂੰ ਬੱਕਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੋਣੀ ਆਉਂਦੀ।”
ਸੁਆਮਣ ਲਈ ਗੱਲ ਦਾ ਮਇਨਾ ਕੇਵਲ ਗਾਲ੍ਪ
ਹੀ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਸੁਆਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਗੁਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦਾ।
ਪਰ ਉਹ ਸੁਆਮਣ ਦੇ ਇਸ ਵਾਕ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨੋ
ਮਨੀ ਹਿਰਖ ਛਾਂਦਾ, “ਬੱਕਰੀ ਨੀ ਚੋਣੀ
ਆਉਂਦੀ।” ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਸੁਆਮਣ ਦੀ ਜੁਬਾਨ
‘ਚੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਗੋਲਾ’ ਠਾਹ ਦੇਣੀ ਉਸਦੇ ਕੰਨ
‘ਚ ਆ ਧੱਸਦਾ, “ਨਿੱਜ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਸਤ
ਗਿਆ।”

ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਸੰਗਲੀ ਨੂੰ ਨਾਤ ਕੇ ਮਸਾਂ
ਚਾਰ ਧਾਰਾਂ ਕੱਢਦਾ। ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਜਾ ਕੇ
ਪਤੀਲੀ 'ਚ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਪੰਤੀ ਦੇ ਪਉਦਾ ਕੇ
ਜਾ ਜਾ ਪੱਤੇ ਲਿਆ ਵਿੱਚਾ। ਜਿਥੋਂ

ਇਸ ਨੇ ਗਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਖੋਤੇ ਤੇ ਗਧੇ ਵਿਚ
ਛਰਕ ਲਭਦਾ ਲਭਦਾ, ਬੜੀ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ। ਅਖੀਰ ਇਸ
ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪੁਜਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕੋ ਜਾਨਵਰ ਦੇ ਦੋ ਨਾਂ ਹਨ।
ਰੂੜੀਆਂ 'ਤੇ ਚੁਗਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਰ
ਲੱਦਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖੋਤਾ। ਉਹ ਸੌਚਦਾ ਕਿ ਗਧੇ ਨਾਲੋਂ ਖੋਤੇ
ਵਿਚ ਅਪਣ੍ਠਤ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਵੀ ਵਧ ਹਨ।

ਇਸ ਅਪਣੱਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਸ਼ ਖਿਲਰ ਜਾਂਦੇ, ਜਦੁ
ਸੁਆਮਣ ਫਿਰ ਭਬਕ ਪੈਂਦੀ, “ਚੱਲ ਆਪਣੀ ਮਾ ‘ਚ ਮਿਠਾ
ਪਾ ਤੇ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਲਿਆ।” ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਦਮ ਖੋਤੇ ਦੀ
ਅਪਣੱਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਕੇ ਖੋਤੇ ਦੀ ਜੂਨ ਬਾਬਤ ਸੋਚਣ ਲਗ
ਪੈਂਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸੁਆਮਣ ਇਕ ਮਧਿਆ ਅੱਤੇ
ਦਗਦਾ ਹੋਇਆ ਆਵਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਇਕ ਖੋਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ
ਪਿਠ ‘ਤੇ ਨੂੰਠੇ, ਨੂੰਠੀਆਂ, ਚੱਪਣ, ਤੌੜੀਆਂ, ਕੁੱਜੇ, ਕੁਜੀਆਂ,
ਦੋਹਣੇ, ਦੌਰੀਆਂ ਤੇ ਝਾਵਿਆਂ ਦਾ ਮਣਾਂ ਮੰਹੀਂ ਬੋਝ ਲੱਦਿਆ
ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਹ ਭਾਣਾ ਮੰਨੀ ਤੁਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਮਿਸਾਲ
ਕਾਇਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਪਨ 'ਚ ਸੁਣੀ ਖੋਤੇ ਤੇ ਘੁਮਿਆਰ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪਾਦ ਆਉਂਦੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੂਣ ਲੱਦਿਆ ਖੇਤਾ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡਿਗਣ ਕੇ ਭਾਰ ਹਲਕਾ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡਿਗਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਘੁਮਿਆਰ ਉਸ ਉਤੇ ਲੂਣ ਦੀ ਥਾਂ ਰੂੰ ਲੱਦੇ ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ 'ਚ ਡਿਗਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਰ 'ਚ ਹੋਏ ਮਣਾ ਮੰਹੀਂ ਵਾਧੇ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਘੋਰਨੀ ਜਿਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਆਮੀ ਹੈ, ਖੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੌਦਾ? ਇਸੇ ਸੁਸ਼ੋਭੇਜ ਵਿਚ ਪਿਆ ਜਦ ਉਹ ਚਾਹ ਦੀ ਪਤੀਲੀ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਉਤੇ ਰੱਖਣ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮਾਂ ਛੇਤ ਦੇ ਮਘੇਰੇ 'ਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ, “ਪਾਧੀਆ, ਭੁਲ ਗਿਆਂ ਖਾਨਦਾਨੀ ਰੀਤ!” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿਚ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਹੀ ਦੜਨਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮਿੱਠਾ ਪਾ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਧਰਨ ਦੀ।

ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੱਤੇ ਪਹਿਰ ਸੁਆਮਣ ਦਾ ਬੜੂਨੀ ਜਬਰ ਵਰ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਇਸ ਜਬਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਰਾਹਤ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦੀ, ਜਦ ਕਿਤੇ ਸੁਆਮਣ 'ਤੇ ਕਈ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਸੁਆਮਣ 'ਤੇ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਚਿਬੜਦੇ ਸਨ। ਕਦੀ ਕਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹਵਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਵੇਲੇ ਸੁਆਮੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਿਆਂਣੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸੋਹਣ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਹਣ ਬਾਂਦਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਦੋ ਘਰ ਅਜਿਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪਰਿਚਾਸ਼ਾ ਲਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ। ਨਾ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਸਨ ਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਸਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵੀ। ਆਪਣੇ ਸਨਾਤਨੀ ਮੱਤ ਵਲ ਮੁੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਨੇਹੂ ਨੇਹੂ ਮਾਰਦੇ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚ ਘੁਸਤਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਦੌ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਨਾਨੀ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਾਨੀ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ, ਸੋਹਣ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੋਹਰੇ ਇਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਦੇਸ ਦਿੰਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੋਏ, ਸੋਢੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੱਖ, ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਹਿੰਣ ਲੱਗੇ, “ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿਚ ਬਾਂਦਰਾਂ ਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਬਤਾ ਪਤਾਣਾ ਤੇ ਗਤਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।”

ਮੋਹਣ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਇਸ ਵਿਚ ਅਰਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਧੂਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਚਿਮਟੇ ਗੱਡੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਿਛਲੀ ਕੰਧ 'ਤੇ ਕਾਲੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿਆਨਕ ਫੋਟੋਆਂ। ਇਕ ਫੋਟੋ ਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਡਰ ਲਗਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਲੀ ਮਾਂ ਨੇ ਗਿੱਲ ਲੰਮੀ ਜੀਭ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀ ਹੋਈ, ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦਾਤ, ਇਕ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਰਾਖਸ਼ ਦਾ ਸਿਰ। ਬਾਕੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਦੇ ਹਥਿਆਰ, ਗਲ ਵਿਚ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸੁਟ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਧਰਿਆ ਹੋਇਆ ਗੋਡਾ! ਖਬਰੇ ਪੈਰਾ। ਇਕ ਖੂੰਜੇ 'ਚ ਬੋਹੜ ਦੀ ਖੋਡ 'ਚ ਬਾਰਾਂ ਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ, ਮਾਈ ਰਤਨੇ ਤੇ ਲੰਗੋਟ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ। ਮੋਹਣ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਬੜੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਇਸ ਮੰਦਰ ਦਾ ਗਿੰਨੀ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਮਾਮ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੰਦਰ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਕ ਧੇਲਾ ਨਾ ਚੜਾਇਆ ਹੋਵੇ।

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋਹਣ ਨੂੰ ਕਿਰਤੀ ਉਲੇਲ ਜਾਂ ਚੁੜੇਲ ਦੱਸ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਸੁਆਮਣ ਨੂੰ ਭੁਤ ਚਿਬਨੇ ਹਨ। ਉਹ
ਸਵੇਰੇ 'ਤੋਂ ਹੀ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਧਾਣਾ ਲਾ ਕੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨਾ
ਕਰਨ ਲਗ ਪੈਂਦਾ। ਇਥੇ ਹੀ ਸੁਆਮੀ ਸੋਹਣ ਅੱਗੇ ਸੁਆਮਣ
'ਚੋਂ ਭੁਤ ਕੱਢਣ ਦੀ ਫ਼ਰਿਆਦ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਧਾਣਾਂ
ਰਾਲੀਂ ਵਿਚ ਸੋਹਣ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਦਿਸਦਾ ਪਹੁੰਲਾਂ
ਸਾਹਮੀ ਕੰਧ 'ਤੇ ਲਟਕਦੇ ਕਲੈਂਡਰ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਜਾ ਟਿਕਦੀ।
ਆਪਣਾ ਆਪ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਜੀ ਜਾਪਦਾ ਤੇ ਕਾਲੀ ਮਾਂ
ਸੁਆਮਣ। ਉਸ ਦੀ ਸੁਰਤ ਟਿਕਾਣੇ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦੀ, ਜਦ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੁਆਮੀ ਕਹਿ ਕੇ ਬਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੋਹਣ ਉਸਨੂੰ
ਬੱਸਾ ਕਰਿ ਕੇ ਬਲਾਉਂਦਾ। ਜੱਜਰ ਜਿਗੀ ਦੇਂਦਾ ਵਾਲਾ ਸੁਹਾਲਾ

ਮਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਮੁੰਬਈ ਦੀਆਂ
ਗਲੀਆਂ 'ਚ ਫਿਲਮੀ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਸ਼ ਫੀਰਰ ਸਰਵਿਸ
ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਦ ਆਮ ਲੋਕ ਫਿਲਮ
ਸਟਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇਣ ਵਿਚ
ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ
ਪਰ ਇੰਨੇ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ
ਦੇ ਗੁਆਂਚ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਆਪਣਾ ਧੰਨਭਾਗ
ਉਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਟਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੰਗਲੇ
ਦਾ ਦੌਰ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਦੌਰ ਫਲੈਟਾਂ
ਪੁੰਚ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਆਓ
ਖੋਏ ਕਿ ਕਿਸ ਫਿਲਮੀ
ਦੇ ਦਾ ਘਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ
ਅਂ ਸਾਲ।

અમિત ખાન

ਬਾਂਦਰਾ ਦੀ ਇਕ ਇਮਾਰਤ
ਬੇਲਾ ਵਿਸਟਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ
ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਿਚ ਪਤਨੀ ਕਿਰਨ ਨਾਲ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦੀ
ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਫੈਸਲ
ਖਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 'ਬੰਗਲੇ' ਜਿਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਲੁਡ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਉਹ
ਹਿਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪੰਚਗਨੀ ਦਾ ਰੁੱਖ ਕਰਦੇ
ਹਨ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸੱਤ
ਕਰੋੜ ਦਾ ਇਕ ਬੰਗਲਾ
ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਅੰਧੇਰੀ ਵਿਚ
ਜੰਮੇ ਪਲੇ ਜਾਨ ਨੇ ਸਟਾਰ ਬਣਨ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਂਦਰਾ ਦੀ ਇਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ
ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਘਰ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ।
ਫਿਲਹਾਲ ਉਹ ਬਾਂਦਰਾ ਦੇ ਬੈਂਡ ਸਟੈਂਡ ਇਲਕੇ
ਵਿਚ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ 'ਗਲੇਕਸੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ
ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਲੈਂਕ
ਦੀ ਬਾਲੋਨੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਇਹ
ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ
ਹਨ। ਸਲਮਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਵਹੀਸ਼
ਰਹਿਮਾਨ ਦਾ ਬੰਗਲਾ 'ਸਾਰਿਲ' ਵੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਵਹੀਦਾ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੌਰਤਲ
ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਸਲਮਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ
ਬਹੁਮੰਜ਼ਿਲਾ ਬੰਗਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਂਦਰਵਾ ਦੀ ਹੀ ਕਾਰਟਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਬਣੀ ਇਕ ਪੁਰਾਣੀ ਤਿੰਨ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਖਰੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁੜਵਾ ਕੇ ਉਹ ਇਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬੰਗਲਾ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸਵੀਮਿੰਗ ਪ੍ਰਲ ਅਤੇ ਇਕ ਵੱਡੇ
ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੰਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਕੈਟਰੀਨਾ ਨਾਲ
ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਛਾ ਦੱਸੀ
ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੁਬਈ ਅਤੇ
ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਪਨਵੇਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਬੰਗਲਾ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਹੈ।
ਅਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ
ਬਾਂਦਰਾ ਦੇ ਬੈਂਡ ਸਟੈਂਡ ਸਥਿਤ
ਬੰਗਲੇ 'ਲੈਂਡਸ ਐਂਡ' ਦੀ
ਸੰਦਰਤਾ

ਬਾਰਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿਚ
ਨੱਚਿਆ ਅਤੇ 'ਦੇਵਦਾਸ' ਵਰਗੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ
ਅਭਿਨੈ ਵੀ ਕੀਤਾ।
ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਰਾਏ
ਬਾਂਦਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਾਊਂਟ ਮੌਰੀ ਚਰਚ ਕੋਲ
ਬਣੀ ਆਲੀਸਾਨ ਇਮਾਰਤ 'ਲਾਮੇਰ' ਦੀ 12ਵੀਂ
ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਥੇ ਉਸ ਦੇ
ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ
ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਸਾਚਿਨ ਤੌਂਦੁਲਕਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
ਜਿਹਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀ ਬਾਂਦਰਾ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ
ਲਈ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਬੰਗਲੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾ
ਚਿਹਾ ਹੈ।

ਕਦੇ 'ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਾ' ਤੇ ਕਦੇ 'ਜਲਸਾ' ਵਿਚ
ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਭਿਸੇਕ ਬੱਚਨ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਾਂਦਰਾ ਦੇ ਪੌਸ਼ ਇਲਾਕੇ
ਵਿਚ ਇਕ ਛੇ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਬੰਗਲੇ
'ਨੇਵੈਂਦ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਕ ਫਲੋਰ
'ਤੇ ਸਵੀਮਿੰਗ ਪੁਲ ਅਤੇ
ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੰਮ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣਾ
ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਪੁਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਉਹ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਆਪਣੀ
ਆਰਾਮਗਹਾ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਅਭਿਸੇਕ ਅਤੇ ਐਸ਼
ਨੂੰ ਦੁਬਈ ਦੇ ਇਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਬੰਗਲਾ ਭੇਟਾ
ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜੁਹੁ ਦੀ ਇਕ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਡੱਪਲੈਕਸ ਫਲੈਟ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਵਿਚ ਰੱਖਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਜੁਹੁ ਵਿਚ ਬੰਗਲਾ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਮਨਪੱਸੇ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣਣ 'ਤੇ ਇਸ ਫਲੈਟ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੱਗੇ ਹਨ।
ਹੁਣ ਖਬਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੂਰੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਦੇ ਬਾਂਦਰਾ ਸਬਿਤ ਬੰਗਲੇ 'ਆਸੀਰਵਾਦ' ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਗੱਲ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਲਹਾਲ 'ਆਸੀਰਵਾਦ' ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਸੈ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਢੇਕੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਵਸੇ 'ਕਰਜਤ' ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬੰਗਲਾ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਜਿਹੀਆਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸੁੱਖ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ੴ ਪ੍ਰਾਵਿਤ
ਸਾਹਰੁੱਖ
ਖਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਅਪਣੇ ਸੁਪਲਿਆਂ ਦਾ
ਘਰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ।

ਗੋਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਾਂਦਰਾ ਵਿਚ
ਹੈ ਨਹੀਂ, ਪੁਰੀ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਇਸ
ਵਾਸਤ੍ਰਸੈਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦਸਰਾ ਬੰਗਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਹ ਰੋਮ ਦੀ ਵਾਸਤ੍ਰਸੈਲੀ 'ਗੋਏਟਿਕ' ਵਿਚ
ਬਣਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਲਗਭਗ 12 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਹਰੁਖ
ਨੇ ਇਹ ਬੰਗਲਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਮੰਨਤ'
ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਇਸ ਡਰੀਮ
ਬੰਗਲੇ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਹਰੁਖ ਖਾਨ ਨੇ
ਹੀਰਾ ਵਧਾਰੀ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਭਾਰਤ
ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਨਾਲ ਗਿਰਦੀ ਰੱਖ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਹ ਕਦੇ

ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ਕਾਈਟਸ ਦੀ ਚਰਚਾ

ਰਾਕੇਸ਼ ਰੋਸ਼ਨ ਨੇ ਰਿਤਿਕ ਰੋਸ਼ਨ ਨਾਲ ਫਿਲਮਾਂ 'ਕਹੀਨਾ ਪਿਆਰ ਹੈ', 'ਕੋਈ ਮਿਲ ਗਿਆ' ਅਤੇ 'ਕ੍ਰਿਸ਼' ਦੀ ਹੈਟਿਕਿਕ ਬਣਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਜੋ ਨਾਂ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਕ੍ਰਾਵਟ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਆਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬੈਨਰਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਫਿਲਮਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭਲਾ ਰਾਕੇਸ਼ ਰੋਸ਼ਨ ਪਿੱਛੇ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣ।

ਅਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਫਿਲਮ 'ਕ੍ਰੋਸੀ-4' ਅਧਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਜੰਦੀਪ ਸੇਨ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਚਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਰਾਕੇਸ਼ ਰੋਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਸਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬੁਲੰਦ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਕਾਈਟਾ' ਦੀ ਚਰਚਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਫਿਲਮ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਨੁਗਾ ਬਾਸ ਹਨ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵੇਂਦ੍ਰਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮ 'ਚ ਰਿਤਿਕ ਰੌਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਰਬਰਾ ਮੋਰੀ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਿਸਿੰਗ ਸੀਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਹੀਰੋਇਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ 'ਕਾਈਟਸ' ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ 'ਚ ਵੀ ਖੂਬ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ 'ਚ ਅੱਜ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਪਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਖੁਬੂੰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਕਾਈਟਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਦੇ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਸ 'ਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੁਖਜ਼

ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹਾ ਨਾਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਪਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ (ਰਿਤਿਕ ਰੋਸ਼ਨ) ਇਕ ਸਾਲਾਂ ਡਾਂਸ ਦਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਆਪਣੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ‘ਚ ਇਕ ਤਭਦੀਲੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਆਮੀਰ ਕੁਝੀ ਜੀਅ (ਕੰਗਨਾ ਰਣਾਵਤ)

ਵਿਗਿਆਪਨੀ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਛਾਈ ਜੇਨੇਲਿਆ

A black and white portrait of a young woman with dark, shoulder-length hair. She is wearing a white headband with a small bindi in the center. She is looking directly at the camera with a gentle, slightly smiling expression. The background is plain and light-colored.

ਹੁਣ ਦਿਵਿਆ ਦੱਤਾ ਨੇ ਪਾਈਆਂ ਹਾਲੀਵੁੱਡ 'ਚ ਧਮਾਂ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦਿਵਿਆ ਦੱਤਾ ਕੋਲ ਫਿਲਮਾਂ
 ਦੀ ਲੰਮੀ ਲਾਈਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ
 ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਬੇਲਡ ਸੀਨ
 ਤਕ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਤਰਾਉਂਦੀ।
 ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ 'ਹਿਸ'
 ਵਿਚ ਜੈਨੀਫਰ ਲਿੰਚ ਨਾਲ
 ਅਭਿਨੈ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ
 ਦਿਵਿਆ ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ
 ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਫਿਲਮ 'ਚ ਅਭਿਨੈ
 ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਜਾਣਕਾਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਨੂੰ
 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਮੈਰਿਕਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਫੈਡ
 ਹੋਮਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਫਿਲਮ ਲਈ ਸਾਈਨ
 ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਚ ਦਿਵਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਮੇਲੀਆ, ਜੈਕਸਨ ਗ੍ਰੋਅ ਅਤੇ ਰੇਗ ਗਰਾਂਟ
ਅਭਿਨੈ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸੂਟਿਂਗ
ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ 'ਚ ਕੀਤੀ
ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ
ਦਿਵਿਆ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ
ਚੰਗੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ
ਫਰਾਂਸ 'ਚ ਲਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਉਸ
ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸੰਯੋਗਿਤਾ'-ਦਿ
ਬਾਈਡ ਇਨ ਰੈਂਡ' ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦੇ
ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ 'ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ
ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਮਸ਼ਹੂਰ
ਕਾਨਸ ਫਿਲਮ ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਦਿਵਿਆ ਦੀ
ਫਿਲਮ 'ਹੋਟ-ਦਿ ਵੀਕਲੀ ਬਾਨਾਰ' ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਜ਼
ਦੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਰਾਖੀ ਸਾਵੰਤ ਕਰਕੇ ਸਲਮਾਨ ਮੀਕੇ ਦੇ ਗਲ ਪਿਆ

ਬਾਲੀਝੁੱਡ ਅਭਿਨੇਤਾ ਸਲਮਾਨ ਖਾਨ
ਐਰਤਾਂ 'ਤੇ ਫਿਕਰੇਬਾਈ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ
ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ
ਗੱਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਿੱਧ ਕਰ
ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ
'ਦਸ ਕਾ ਦਮ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ
ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਾਲੀਝੁੱਡ ਦੀ
ਆਈਟਮ ਗਰਲ ਰਾਖੀ ਸਾਵਂਦ
ਲਈ ਗਾਇਕ ਮੀਕੇ ਨਾਲ ਉਲੜ
ਪਿਆ। ਸੈਟ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਇਕ
ਸੁਤਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਮੌਕੇ

ਦਲੇਰ ਮਹਿੰਦੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ
ਕਿ ਕਿੰਨੇ ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਰਾਖੀ ਸਾਵੰਤ ਇਕ ਚੰਗੀ
ਪਤਨੀ ਬਣੇਗੀ? ਮੀਕੇ ਅਤੇ ਦਲੇਰ
ਮਹਿੰਦੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਪੁੱਛੀ ਗਈ।
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੀਕੇ ਨੇ ਮੂੰਹ
ਬਾਹਾਉਦਿਆਂ ਰਾਖੀ ਸਾਵੰਤ ਬਾਰੇ
ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਲਮਾਨ
ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਇਸ 'ਤੇ ਗੱਲ
ਵਧ ਗਈ।

FARHATH HUSSAIN PRESENTS

**MEET & GREET WITH
SHAHRUKH KHAN AND.....**

FOR MORE INFO :

MONTY	:847 770 1088
ALTAF HUSSAIN	:847 271 4427
SAJJAD SHAMSI	:630 205 4069
DHITU	:847 340 1120

**For the first time ever celebrating the
Biggest South Asian Carnival 2009**

South Asian **CARNIVAL '09**

- Celebrities Autograph & picture stage.
By top actors, actresses and singers.
- Live performances by the top playback singers.
- Catwalk stage / Fashion Stage
By Celebrities Designers
- Khana Khazana Court.
Delicious Food & Cookery Stage.
- Dulhan the South Asian Wedding Expo.
- Desi Bazaar
Jewelry, Clothes, Shoes, Accessories
& much more...

On August 15th & 16th 2009 in Chicago

**Rosemont Convention Center
Donald E Stephens Convention Center
5555 N. River Road, Rosemont, IL 60018**

This two-day South Asian Carnival event will be a colorful extravaganza, which will include MEET & GREET with Top Bollywood Celebrities, performances by Top Playback singers, Catwalk & Fashion shows by celebrities designers, Khana Khazana court with delicious food and Cookery shows, Dulhan the south asian wedding expo and a large number of Stalls, Food, and Entertainment.

For Sponsorship / Booth / Stalls Contact: 331 472 9818

TICKET \$25

www.southasiancarnival.com

ASHYANA BANQUETS

1620 75TH STREET, DOWNSERS GROVE, IL 60516

TEL: 630-964-7090 FAX 630-964-7097

www.ashyanabanquets.com

Corporate conference & Convention facilities:

State-of-the-art equipment • Hi-Fi-sound system • Presentation screens

- Wedding • Receptions • Anniversaries • Graduations
- Baby Showers • Birthdays • Business & Corporate events

Reserve your next event. Tel: (630) 964-7090

Contact Surender Jain (847) 322-1285

Convenient location:
1/2 mile East of 355 at Exit 75th St., Close to all highway, including 88, 55, 294, and 355.

Authentic Indian Cuisine

1620 75th Street, Downers Grove, IL 60516
Tel: 630-964-1720 • Fax 630-964-7097

(In ASHYANA Banquets Building, Next to Toys R Us)

AUTHENTIC INDIAN CUISINE

www.viceroyofindia.com

CHICAGO

BANQUET - 200 •• RESTAURANT - 250
2518 W. Devon Avenue, Chicago, IL 60659
Tel: 773 743 4100 • Fax: 773 743 8673

LOCATION

LOMBARD

BANQUET - 300 •• RESTAURANT - 150
19W 555 Roosevelt Road, Lombard, IL 60148
Tel: 630 627 4411 • Fax: 630 627 4165

